

Pięćdziesiąt strof oddania dla guru

Lama Nga-chu-pa

Komentarzem opatrzył Geshe Ngawang Dhargyey

Z języka angielskiego przełożył: **Łukasz Szpunar**

Skład wykonano w programie L^AT_EX 2_ε
Tekst jest dostępny pod adresem mahajana.net

Spis treści

Od tłumacza	1
Wprowadzenie	2
1. Wstęp do wyjaśnień	4
2. Prezentacja wyjaśnienia	5
3. Podsumowanie wyjaśnień	41
Zarys komentarza Lamy Tsong Khapy	43

Od tłumacza

W sytuacji, kiedy terminologia buddyjska w Polsce nie doczekała się niestety jeszcze ujednoczenia i wiele jest pomysłów co do poprawnego zapisu terminów pochodzących z obcych języków, zapis terminów w *Pięćdziesięciu strofach oddania dla guru* nie jest konsekwentny, tzn. z jednej strony tłumacz zdecydował się na pisanie Buddha Siakjamuni i Buddha Wadźradhara, z drugiej natomiast postanowił pozostać przy zapisie nazwisk, tak jak przyjęło się to w języku angielskim, np. Jetsun Milarepa, Ashwagosha czy Kyabje Trijang Dorje Chang. Było to podyktowane tym, że ciągle toczony są spory dotyczące zapisu poszczególnych nazwisk, co wynika z prostego faktu, że istnieją różne wersje ich wymowy (np. czy powinno pisać się Dzietsyn, Dżetsyn, Dzietsun czy Dzietsyn Milarepa; Aszwagosza czy Aśwagosia; Kjabdzie Tridziang Dordzie Ciang czy Kjabdzie Tridżang, Dordże Czang, itd.).

Wprowadzenie

Wielki indyjski mędrzec Naropa powiedział: „Przed życiem lamy nie istniał ani Buddha, ani żadne bóstwo”. Powiedział to, ponieważ Buddhowie oraz bóstwa medytacyjne są emanacjami lub wcieleniami guru; dlatego też nie było ani Buddy, ani żadnego bóstwa medytacyjnego przed guru.

Wielki siddha Tilopa tak rzekł do wielkiego siddhy Naropy: „To, że dzięki zagorzałemu szacunkowi wobec własnego guru otrzymujesz ogromne korzyści, błogosławieństwa oraz inspirację, dzieje się za sprawą twojego guru. Zatem powinienesz być wobec niego pełen głębokiego szacunku”.

Jetsun Milarepa powiedział: „Spróbuj postrzegać własnego guru w jego rzeczywistym aspekcie dharmakaji. Jeśli jesteś w stanie tak czynić, bez żadnego wysiłku otrzymasz wszelkie błogosławieństwa oraz inspirację”.

Również sam Wadźradhara często mówił o tym, jak istotne jest oddanie dla guru. Ponieważ wszystkie wielkie istoty tak uważały, nie będę tego komentował.

Jednakże, na początku swojego komentarza do *Pięćdziesięciu strof oddania dla guru* Je Tsong Khapa powiedział: „Jedynymi drzwiami dla uczniów, którzy pragną doświadczyć wielkiej błogości oraz dojść do największych osiągnięć bez większego wysiłku, jest właściwe pielęgnowanie oddania dla guru. Aby otworzyć te drzwi, zamierzam wyjaśnić *Pięćdziesiąt strof oddania dla guru*.”

Tak więc we wszystkich komentarzach, jakie dał Je Tsong Khapa, wszędzie — na początku oraz na końcu, przy dedykacji jak również we wstępie — modli się o to, aby rozwijać czyste i właściwe oddanie dla guru.

Kyabje Trijang Dorje Chang często mawia: „Pomimo, że wszystkie sutry jak i tantry posiadają dwa rodzaje znaczenia — ostateczne oraz wyjaśniające — zgadzają się one w kwestii oddania wobec guru; nie istnieje co do tego żadna kwestia sporna”.

Aby ukazać czystą linię jakichkolwiek nauk, jakie studiujemy — w przypadku tantry, jej źródłem powinien być Wadźradhara, w przypadku sutry natomiast, Guru Buddha Siakjamuni — w ten sposób cytuje się wielkich guru.

Przykładowo, Atisha posiadał stu pięćdziesięciu siedmiu guru a jego czyny były niezmiernie zarówno w Indiach, jak i w Tybecie, dzięki czemu stał się sławny. Działo się tak dzięki jego oddaniu dla guru. Mimo że miał stu pięćdziesięciu siedmiu guru, powiedział, że nawet przez chwilę nie sprawił przykrości choćby jednemu z nich — dlatego właśnie był on w stanie dokonywać tak wielkich czynów.

Również Dromtönpa, mimo że był on świeckim uczniem [skt. *upasaka*], został jednym z najbardziej znanych gesze Kadampa — których większość stanowili mnisi — dzięki swojemu oddaniu dla guru. Rozwinął tak czyste, niesplamione oddanie wobec guru, że nawet Atisha je chwalił. W konsekwencji, on również był w stanie dokonywać wielkich rzeczy i przynosić pożytek czującym istotom. Następnym jest Jetsun Milarepa. Z punktu widzenia urzeczywistnienia oraz wglądu, wielu innych siddhów było mu równych, ale ponieważ posiadał on nadzwyczajne oddanie wobec swojego guru, Marpy, stał się o wiele bardziej znany i szeroko ceniony niż którykolwiek z nich.

Historia z życia Sakya Pandity ukazuje inne podejście do kwestii oddania wobec guru. Razu pewnego poprosił swojego wuja, Dragpę Gyaltsena, aby nauczył go guru jogi, lecz ten odmówił mówiąc, „Masz mnie jedynie za swojego wuja, nie traktujesz mnie jako Buddhę, jaki jest więc sens udzielania ci takich głębokich nauk”. Jednakże, później Dragpa Gyaltzen udawał chorego tylko ze względu na Sakya Panditę, który opiekował się nim z taką uważnością, że zapomniał jeść podczas dnia, czy też spać w nocy — jego umysł był całkowicie skoncentrowany na troszczeniu się o swojego wuja. Dzięki własnemu oddaniu dla guru, Sakya Pandita był w stanie widzieć swojego guru jako Mandziuśriego i osiągnąć dziesięć rodzajów wiedzy. Stał się bardzo sławny i zaproszono go, aby udzielał nauk w Mongolii.

Powyższe przykłady praktyki Dharmy nie zostały przedstawione dla zabawy, ale raczej po to, by pokazać, że jeśli chcesz osiągnąć poziomy urzeczywistnienia równe temu, jakie osiągnęły owe wielkie istoty oraz stać się równie sławnym, powinieneś rozwijać taki sam rodzaj oddania wobec guru.

Związek lamy Tsong Khapy ze swoim pierwszym nauczycielem, Chöje Döndrub Rinchenem, który był dla niego jak matka od momentu, kiedy miał on trzy lata aż do chwili, kiedy skończył siedemnaście oraz przekazał mu wszystkie nauki, również jest doskonałym przykładem oddania wobec guru. Kiedy tylko lama Tsong Khapa wspomniał imię tego wielkiego nauczyciela, do oczu napływały mu łzy, kiedy pamiętał jego wielką życzliwość, a w swoich naukach lam-rim chwalał wielkich nauczycieli, którzy go prowadzili.

W ten sposób doszliśmy do części dotyczącej oddania wobec guru. Są dwa sposoby rozwijania oddania: w umyśle i fizycznie.

Rozwijanie oddania wobec guru w umyśle zostało szczegółowo wyjaśnione w lam-rim. Oddanie wobec guru objaśnione w *Pięćdziesięciu strof* dotyczy aspektu fizycznego.

W języku tybetańskim tytuł tego tekstu, *lama Nga-chu-pa*, dosłownie znaczy „Pięćdziesięciu lamów”, ponieważ złożony jest z pięćdziesięciu strof mówiących o tym, jak rozwijać oddanie dla guru. Niemniej, znaczenie, jakie niesie za sobą każda strofa jest niezwykle głębokie, ponieważ zawiera w sobie słowa, jakimi mówią tantry i sam Wadźradhara. To czyni zeń najbardziej niezgłębiałą naukę.

Nie istnieje indyjski komentarz do *Pięćdziesięciu strof*, ale posiadamy tybetański komentarz lamy Tsong Khapy, który jest szeroko znanym i najbardziej popularnym komentarzem do tego ważnego tekstu.

Nauki, jakich tutaj udzielam są zgodne z rdzennymi strofami pozbawionymi komentarza. Aby we właściwy sposób dokonać tego głębokiego przekazu swoim uczniom, guru powinien uprzednio otrzymać doskonały przekaz. Jeśli tak się nie stało, nauki jego będą mało warte dla jego uczniów. Jeśli im powie, „Nie otrzymałem go całkowicie, ale skoro wy go otrzymaliście, mamy szczęście”, to również jest niewłaściwe.

Jednakże, otrzymałem kompletne nauki *Pięćdziesięciu strof* od Kyabje Trijanga Dorje Changa — który usłyszał je od Kyabje Pabongka — kilka razy w Tybecie oraz tu w Dharamsali w bibliotece tybetańskiej, wraz z komentarzem Khenchen Losang Thubgyena, rdzennego guru pierwszego Trijanga Rinpoczego. Bezpośrednia linia przekazu tych nauk

wywodzi się od samego Buddy Wadźradhary i skoro otrzymałem przekaz oraz słuchałem wiele razy nauk, z pewnością możecie otrzymać błogosławieństwa oraz inspirację tej linii.

Pokłon przed Bhagawanem Wadźrasattwą

1. Wstęp do wyjaśnień

Pokłon i zobowiązanie

(1)

Kłaniając się we właściwy sposób u lotosowych stóp mojego guru, który jest przyczyną, dzięki której osiągnę stan wspaniałego Wadźrasattwy, pokrótce wyjaśnię to, co zostało powiedziane w wielu nieskalanych tekstach tantrycznych na temat oddania dla guru. (Tak więc) słuchajcie z szacunkiem.

Najlepszym sposobem osiągnięcia wysokiego urzeczywistnienia lub czystej krainy Wadźrasattwy czy Wadźradhary, drzwiami, przez które trzeba przejść, jest rozwijanie oddania wobec guru, który może nas przeprowadzić przez próg. Tak więc składa on hołd u lotosowych stóp swego guru; dotyka czołem najniższą część jego ciała.

Ashwagosha mówi wtedy, że po złożeniu hołdu w ten sposób, powie nam teraz o pięćdziesięciu strofach oddania dla guru, które pokażą nam, w jaki sposób rozwijać właściwe oddanie wobec guru, który jest korzeniem wszystkich wglądów. Również mówi, że to, o czym zamierza napisać nie jest jego własnym wymysłem, lecz zgadza się z tantrycznymi tekstami napisanymi przez Wadźradharę; wyciągając samą esencję tych ksiąg, spisze on teraz te strofy.

W związku z rozwijaniem właściwego oddania wobec guru, jak zostało powiedziane w lam-rim, uczeń, który pragnie osiągnąć wyzwolenie lub oświecenie musi rozwijać właściwe oddanie dla guru. Z uwagi na to, że wszyscy pragniemy korzyści i nikt z nas nie chce niekorzyści ani straty, jest tylko jedna rzecz, jaką należy zrobić — musimy rozwijać właściwe oddanie dla guru.

2. Prezentacja wyjaśnienia

Sposób, w jaki należy być oddanym wobec guru

Jak być oddanym w ogóle

Właściwy temat

Krótkie wyjaśnienie

Poprawność w okazywaniu oddania wobec guru

(2)

Wszyscy Buddhowie przeszłości, terażniejszości i przyszłości, przebywając we wszystkich krainach dziesięciu kierunków, składali hołd tantrycznym mistrzom, od których otrzymali najwyższe inicjacje. (Czy zachodzi potrzeba podkreślenia, że wy również powinniście tak czynić?)

Podobnie jak Buddhowie trzech okresów czasu oddawali cześć swym guru, od których otrzymali inicjacje, ustne przekazy oraz tantryczne ślubowania, jak i nauki, również my powinniśmy oddawać cześć i okazywać szacunek wobec nich i rozwijać właściwe oddanie. Błędem jest oddawać cześć tylko temu guru, który udziela nam inicjacji jako wadzra guru; w ten sam sposób powinniśmy czynić w przypadku guru, który przekazuje nam tantryczne nauki. Lama Je Tsong Khapa wyjaśnił ten punkt.

A więc zaznacza się otrzymanie najwyższych inicjacji od guru. Sam fakt postawienia wazy na naszej głowie niekoniecznie musi świadczyć o otrzymaniu inicjacji. Inicjacji powinno się udzielić, tak jak mówią o tym tantryczne teksty, poprzez wyjaśnienia jej znaczenia: inicjacje, jakie otrzymaliśmy oraz ścieżki, którymi w wyniku karmy podążamy. Uzyskanie całej tej wiedzy oznacza dopiero przyjęcie właściwej inicjacji.

Są trzy typy inicjacji: zwyczajna, dzięki której nasz umysł dojrzewa; przejściowa, poprzez którą posuwamy się naprzód ku oświeceniu; oraz ostateczna, prowadząca do pełnego oświecenia. Ta, o której tu mówimy to inicjacja zwyczajna, która różni się odrobinę od czterech inicjacji: wazy, tajemnej, mądrości oraz słowa.

To jak ważne jest rozwijanie właściwego oddania dla guru zostało powiedziane w siedemnastym rozdziale *Rdzennej Tantry Guhyasamaji*, [*Sangdü Tsa Gyü*], która liczy osiemnaście rozdziałów.

Jak należy okazywać oddanie?

Ogólne nauki o tym jak być oddanym

(3)

Trzy razy dziennie z najwyższą wiarą musisz okazywać szacunek wobec swojego guru, który naucza cię (tantrycznej ścieżki) składając dłonie razem, ofiarując mandalę, kwiaty, jak również czyniąc pokłony, dotykając swym czołem jego stóp.

Buddhowie trzech okresów czasu składają pokłon przed wadźra guru trzy razy dziennie — rano, w południe i wieczorem. To pokazuje nam, że my również powinniśmy rozwijać właściwe oddanie dla guru. Takie jest właściwe znaczenie tej strofy.

Strofa ta również opisuje to jak powinniśmy czynić ofiary naszym guru: istotne jest, abyśmy z szacunkiem złożyli ręce, ofiarowali mandalę oraz kwiaty i czynili pokłony u stóp naszego guru trzy razy dziennie.

Otrzymawszy już inicjację, przyrzekliśmy, czy też daliśmy nasze słowo honoru [skt. *samaya*; tyb. *dam-tsig*], że będziemy ofiarowali naszemu guru mandalę trzy razy dziennie, a jest to poważne przewinienie, jeśli o tym zapomnimy. (*samaja* znaczy „nie do naruszenia”) Niemniej, spełnia się tę obietnicę recytując dziennie sześć sesji jogi.

Wyjątek

(4)

Jeśli złożysz śluby przy wyświęceniu, a twój guru jest człowiekiem świeckim lub jest od ciebie młodszy, (publicznie) uczynź pokłon twarzą skierowaną w kierunku takich rzeczy jak jego święte teksty, aby tym samym uniknąć światowej pogardy, ale w umyśle złóż pokłon przed swoim guru.

Więc to stanowi wyjątek. Nie jest czymś poprawnym, gdy w pełni wyświęcony mnich [skt. *bhikshu*; tyb. *gelong*] kłania się przed mnichem nowicjuszem lub człowiekiem świeckim w miejscu publicznym, ponieważ zwykli ludzie mogą krytykować i pogardzać Dharma. Co zatem powinieneś uczynić pośród zgromadzenia, jeśli ty, wadźra uczeń, jesteś bhiksui a twój wadźra guru jest nowicjuszem lub człowiekiem świeckim? W takim przypadku powinieneś fizycznie pokłonić się przed posągami, stupą lub świętym tekstem znajdującym się na ołtarzu twojego guru, ale w umyśle powinieneś uczynić pokłon przed swoim guru. Fizycznie ofiarując pokłony świętym tekstom lub innym świętym przedmiotom unikasz

sytuacji, kiedy ludzie świeccy mogliby rozwijać w swoich umysłach negatywne uczucia, lecz skoro w umyśle czynisz pokłon przed swoim guru, w tym sensie wywiązujesz się z zobowiązania. Przykładem tego jest historia z życia wielkich mistrzów Chandrakirtiego i Chandragomina, którzy często zwykli dyskutować między sobą. Pewnego dnia Chandrakirti, który był mnichem, zaprosił Chandragomina, który był człowiekiem świeckim, do Klasztoru w Nalanda, i obiecał mu, że wyprawi dla niego huczną powitalną procesję mnichów. Lecz Chandragomin nie zgodził się na to mówiąc, że zrobiłoby to złe wrażenie na miejscowej świeckiej ludności. Niemniej, Chandrakirti rzekł, że zna sposób, aby tego uniknąć: zamierzał postawić posąg Mandziusriego na tronie na rydwanie tuż przed Chandragominem, aby w ten sposób ludzie myśleli, że procesja ma miejsce ze względu na Mandziusriego.

O takiej więc sytuacji mówi ta strofa, ale w odosobnionym miejscu, gdzie nie ma żadnych świeckich ludzi o złych umysłach, powinienesz czynić pokłony bezpośrednio przed swoim świeckim guru, do czego się zobowiązałeś.

(5)

Jeśli chodzi o służenie (swojemu guru) i okazywanie mu szacunku poprzez bycie wobec niego posłusznym, wstawanie (kiedy wchodzi) oraz wskazywanie mu, gdzie może usiąść — w ten sposób powinni czynić nawet ci, którzy zostali wyświęceni (których guru są świeckimi ludźmi lub są od nich młodszy). Aczkolwiek (w miejscu publicznym) unikaj czynienia pokłonów i wykonywania nietypowych czynów (takich jak obmywanie jego stóp).

Ta strofa mówi o granicach wyjątkowych sytuacji, o których była mowa w strofie poprzedniej, gdzie wyjaśnione zostało jak w pełni wyświęcony wadzra uczeń powinien zachować się wobec świeckiego wadzra mistrza, nawet w miejscu publicznym. Możesz składać materialne ofiary, oddawać mu cześć, ofiarować mu poduszkę, wstawać kiedy jest w pobliżu, a nawet kiedy jest bardzo daleko, pomagać mu w realizowaniu jego planów i projektów, itd. To czego powinienesz unikać to bezpośrednio czynienie w ofierze fizycznych pokłonów lub obmywanie jego stóp, itd., w obecności ludzi świeckich, gdyż to mogłoby zrobić na nich złe wrażenie i mogliby być wobec tego krytycznie ustosunkowani.

DLACZEGO WZAJEMNE SPRAWDZANIE SIĘ JEST KONIECZNE?

(6)

Po to, aby samaja dane przez guru jak ucznia nie uległo zniszczeniu, musi mieć miejsce najpierw wzajemne sprawdzanie się, aby ustalić czy obaj są gotowi na tak odważny związek.

Powinniśmy spróbować sprawdzić duchowego nauczyciela zanim wejdziemy w nim w związek. W podobny sposób guru powinien sprawdzić ucznia zanim przyjmie jego lub ją jako swojego ucznia/uczennicę. Jest to niezmiernie ważne już od samego początku. Zanim rozwinię się intymny związek między dwojgiem, zarówno guru jak i uczeń powinni sprawdzić się nawzajem bardzo skrupulatnie, ponieważ kiedy ów związek zostanie ustanowiony, nie może być przerwany, gdyż jest to złamaniem samaja — co jest niekorzystne zarówno dla guru jak i dla ucznia. Niemniej, kiedy zaakceptowaliśmy nauczyciela, jako naszego wadźra guru, powinniśmy zaprzestać jego egzaminowania. Należy tak czynić zanim zostanie on naszym guru, a kiedy już tak się stanie, powinniśmy postrzegać go, jak istotę oświeconą. Dalsze badanie może jedynie sprawić, że spadniemy do piekła wadźry.

Jetsun Milarepa powiedział, że kiedy przebywamy z naszym wadźry guru, nie powinniśmy doszukiwać się w nim błędów; powinniśmy rozwijać właściwy pogląd i postrzegać go jako doskonałą istotę. Jeśli to nam się uda, będziemy odnosić sukcesy w naszej praktyce. Jeśli chcemy praktykować właściwie, musimy rozwijać właściwe oddanie dla guru. Bez tego, pomimo naszej pilnej praktyki, nie uda nam się osiągnąć niczego dobrego.

Pewien wielki praktykujący powiedział: „Nie jest ważne jak bardzo się starasz, aby odizolować się w odosobnionym miejscu, jeśli masz za wrogów Buddhów i własnych guru, twoja praktyka na nic się nie zda, ponieważ zabraknie w niej podstawy pozwalającej ci robić znaczne postępy”. Oddanie wobec guru jest niezbędne po to, aby odnieść sukces w praktyce. Niektóre sutry zalecały, aby kontynuować egzaminowanie przez dwanaście lat, jeśli zajdzie taka konieczność. Niezwykle ważne jest, aby robić to we właściwy sposób.

Jeśli zarówno guru, jak i uczeń są zadowoleni, można ustanowić związek. Jeśli związek guru-uczeń jest już ustanowiony bez właściwego sprawdzania żadnej ze stron, istnieje niebezpieczeństwo, że święte samaja zdegeneruje się. Zatem powinniśmy być w tej kwestii bardzo ostrożni.

Guru, na którym można polegać i którego należy unikać

Charakter guru, którego należy unikać

(7)

Rozważny uczeń nie powinien obierać za swojego guru kogoś, kto pozbawiony jest współczucia lub łatwo wpada w gniew, jest gwałtowny, arogancki, zaborczy, niezdiscyplinowany i przechwala się swą wiedzą.

Ta strofa poucza o tym, jakiego guru należy unikać; wymienia kilka cech, które go dyskwalifikują. Inteligentny uczeń nie powinien wchodzić w kontakt z takim guru.

- *Powinien on być pełen współczucia — wyrażać życzenie, aby wszystkie odczuwające istoty były wolne od cierpienia i przyczyn cierpienia. Jest to najważniejsza właściwość. Jeśli nasz guru nie jest współczujący, istnieje niebezpieczeństwo, że odwróci się od nas przy pierwszej oznace złego zachowania. Jeśli posiada ogromne współczucie, nie zważając na nasze obraźliwe działania, nie odrzuci nas ani nas nie zaniedba. Tak więc niezwykle ważne jest, aby nasz guru był pełen współczucia. Jak zostało to powiedziane w wielkim komentarzu Kachana Yeshe Gyaltsena do *lamy Chöpa*, „Jakkolwiek psotliwe dziecko nie obraziłoby swoich rodziców, źle się zachowując i martwiąc ich, nie utraci ono ich miłości i współczucia, tak samo będą się o nie troszczyć. Mimo że ja, wulgarny łotr, nie zasługuję na twoje współczucie, proszę, nie odwracaj się ode mnie i opiekuj się mną tak jak rodzice opiekują się swoim dzieckiem”.*
- *Nie powinien mieć skłonności do gniewu.*
- *Nie powinien być sadystyczny ani chować do kogoś urazę.*
- *Nie powinien być arogancki.*
- *Nie powinien być żądnym tego co posiada, bogactwa i nie powinien być silnie przywiązany do dóbr materialnych.*
- *Powinien kontrolować czyny ciała, mowy i umysłu i nie zaniedbywać praktyki moralności. Jeśli guru uprawia hazard i zażywa środki odurzające, uczniowie pójdą w jego ślady. Powinniśmy być ostrożni, żeby nie znaleźć się pod wpływem takiego guru. Jeśli jest to możliwe, nasz guru powinien być jak guru Nagtso Lotsawy: żył on z Atishą przez dziewiętnaście lat i podczas tego czasu nie dostrzegł w nim najmniejszej skazy, czy wady. Powinniśmy rozwijać oddanie właśnie do takiego guru — u którego nie znajdujemy nawet pojedynczej wady. W podobny sposób Khödrub Rinpocze wychwalał lamę Tsong Khapę: „Nie ważne jak bardzo Buddhowie, pełni mądrości, staraliby się dostrzec, czy czasem nie złamałeś któregoś ze wskazań,*

doświadczyłeś choćby pomniejszego upadku, nie będą w stanie znaleźć takowego”. Podkreśla to fakt, że powinniśmy wybrać takiego guru, który prawidłowo utrzymuje swe wskazania.

- *Nie powinien chwalić się swymi zdolnościami, czy z upodobaniem przez cały czas ujawniać swoich właściwości.*

Charakter guru, któremu należy być oddanym

(8)

(Powinien być) zrównoważony (w tym, co robi), uważny (w mowie), mądry, cierpliwy i szczery. Nie powinien ani ukrywać swych wad Ani udawać, że posiada właściwości, których tak naprawdę mu brakuje. Powinien być biegły w znaczeniach (tantr) jak i w ich rytualnych procedurach (medycyny i odwracaniu przeciwności). Powinien również posiadać miłujące współczucie oraz kompletną znajomość tekstów.

Ta strofa mówi o guru, jakiego powinniśmy szukać; wymienia niektóre z właściwości, jakimi powinien odznaczać się guru, cechy charakterystyczne takiego guru, któremu powinien być oddany inteligentny uczeń.

- *Zrównoważony* oznacza, że powinien on wykazywać się powściągliwymi raczej czynami ciała; powinien unikać negatywnych działań ciała, które powinny być utrzymywane we właściwy, moralny sposób; niezmienny.
- *Uważny* odnosi się do jego mowy; powinien unikać negatywnych działań mowy, utrzymywać właściwą moralność mowy, nie ranić innych za pomocą mowy, ostrymi słowami i tak dalej.
- *Umysłowo*, powinien on unikać trzech negatywnych działań umysłu, jak również pretensjonalności; jego umysłowa postawa powinna być nieskazitelna. Powinien wykazywać się inteligencją i dyskrecją; w przeciwnym razie nie jest w stanie prowadzić nas na ścieżce ku wyzwoleniu.
- Powinien posiadać trzy rodzaje wyrozumiałości, czy też cierpliwości: 1) wyrozumiałość w stosunku do krzywdy otrzymywanej od innych; 2) zdolność do znoszenia trudności; 3) oraz zdolność do słuchania głębokich nauk nie będąc przerażonym.
- Powinien być sprawiedliwy i bezstronny; nie trzymający strony bliskich krewnych i odrazy wobec wrogów; powinien być równy wobec wszystkich odczuwających istot.

- Nie powinien być pretensjonalny i nie powinien ukrywać swych wad. Pretensjonalny oznacza, że udaje posiadanie ponadnaturalnej wiedzy, której tak naprawdę nie posiada, a ukrywanie własnych wad oznacza ciągłe staranie się, aby ukryć własne błędy przed innymi, w szczególności z zamiarem otrzymania ofiar.
- Powinien posiadać moc likwidowania przeszkód przy pomocy mantr i praktyki tantrycznej.
- Powinien być w stanie praktykować medycynę, co właściwie równa się pomaganiu i przynoszeniu pożytku innym za pomocą swoich nauk; aby naprawdę uspokajać innych.
- Powinien być wypełniony ogromnym współczuciem, życzeniem, aby cierpienie wszystkich odczuwających istot zostało złagodzone.
- Powinien wykazywać się głęboką znajomością tekstów, w szczególności Tripitaki.

(9)

Powinien być biegły zarówno w dziesięciu polach, jak i rysowaniu mandali. Powinien posiadać pełną znajomość tego, w jaki sposób wyjaśniać tantrę, czystą najwyższą wiarę oraz pełną kontrolę nad swoimi zmysłami.

Powinien posiadać dwa zestawy dziesięciu właściwości, o czym mówi *Pudża Guru*. Tych dwadzieścia rzeczy to dziesięć zewnętrznych i dziesięć wewnętrznych właściwości, jakie powinien posiadać najwyższy guru Joga Tantry. Wadźra guru niższych tantr jedynie potrzebuje dziesięć zewnętrznych właściwości; wewnętrzne nie są konieczne, lecz jeśli je posiada, wszystko jest w porządku. Istotne jest, aby być zaznajomionym z tymi różnymi właściwościami.

Dziesięć wewnętrznych właściwości to:

- 1) *Zdolność do wizualizowania kół ochronnych oraz do eliminowania przeszkód.* Koła ochronne wizualizuje się tuż poza obrębem mandali i zaledwie popatrzenie na nie wystarcza, aby odstraszyć negatywne siły.
- 2) *Zdolność do wiązania węzłów ochronnych.*
- 3) Umiejętność w przekazywaniu wazy oraz tajemnych inicjacji, tj. pierwszych i drugich inicjacji, które zasiewają ziarno otrzymania ciał formy Buddy.

- 4) *Umiejętność w przekazywaniu najwyższej mądrości oraz inicjacji słowa*, tj. trzeciej i czwartej inicjacji, które zasiewają ziarno otrzymania ciał mądrości Buddy. W czwartej inicjacji słowa, od uczniów wymaga się, aby pojęli znaczenie yuganathy, czy też wielkiej jedności.
- 5) *Umiejętność w oddzielaniu wrogów Dharmy od jej opiekunów, po czym eliminuje się tych wrogów.*
- 6) *Umiejętność w rzeźbieniu torm oraz przeprowadzaniu ceremonii ofiarnych.*
- 7) *Umiejętność w recytowaniu mantr, zarówno na głos, jak i bez wypowiedzania słów*, tj. recytacji w umyśle, jaką znaleźć można w praktyce Wadžrajogini. Recytacja w umyśle jest niezwykle głęboka i zwykle naucza jej się wyłącznie podczas przekazywania komentarza tantrycznego.
- 8) *Umiejętność w gniewnych rytuałach.* Aby być w stanie to robić, należy we właściwy sposób otrzymać inicjację, nie można złamać samaja i trzeba poprawnie przedstawić bóstwo.
- 9) *Umiejętność w poświęcaniu świętych przedmiotów.*
- 10) *Umiejętność we własnej inicjacji, ofiarowaniu mandali i tak dalej.*

Dziesięć zewnętrznych właściwości to:

- 1) *Umiejętność wizualizowania, rysowania oraz tworzenia mandali bóstw.*
- 2) *Umiejętność jednopunktowej koncentracji na bóstwa medytacyjne.*
- 3) *Wiedza o tym, w jaki sposób poprawnie robić mudry.*
- 4) *Umiejętność wykonywania rytualnych tańców.*
- 5) *Umiejętność siedzenia w pozycji wadžry oraz w pozycji pół lotosu również.*
- 6) *Umiejętność recytowania mantr.*
- 7) *Umiejętność tworzenia ofiar ognia [tyb. jin-seg].*
- 8) *Umiejętność we wszystkich innych ceremoniach ofiarnych.*
- 9) *Umiejętność w rytuałach poskramiających wrogów Dharmy, nauczyciela oraz odczuwających istot; którzy nieustannie krzywdzą odczuwające istoty.*
- 10) *Umiejętność w kończeniu ceremonii.* Buddhowie oraz bóstwa wezwane na początku praktyki powinny zostać odesłane do swoich poprzednich miejsc, mimo że niektóre można rozpuścić w wizerunki.

Pytanie: Jak możemy wiedzieć, czy guru posiada te właściwości?

Gen Rinpocze: Właściwie, jeśli guru jest prawdziwie autentycznym nauczycielem, większość z właściwości może wynikać z jego reputacji jako uczonego lamy i wielkiego praktykującego, ale sam możesz to zrozumieć po ówczesnym przeegzaminowaniu go we właściwy sposób. Jak już wspominałem wcześniej, powinieneś rozwijać oddanie wobec guru, o którym możesz bez wahania pomyśleć, „Jeśli przyjmę tego nauczyciela jako mojego guru, moja wiara nie ulegnie później zdegenerowaniu”. Kiedy jesteś pewien swojej wiary w niego, możesz rozwijać oddanie wobec tego nauczyciela jako swojego guru. O właściwościach, jakie powinien posiadać uczeń będzie nauczane podczas kolejnej sesji. Jeśli brakuje ci niektórych z właściwości doskonałego ucznia, powinieneś oczyścić swój umysł i nagromadzić zasługę. Musisz sam stworzyć swoje własne oświecenie; nikt cię nim nie obdaruje.

Wadžradhara powiedział, „Oświecenia nie można znaleźć nigdzie. Jedyne poprzez praktykowanie metod, jakich naucza guru, poprzez oczyszczanie swojego umysłu oraz nagromadzenie zasługi możesz odnaleźć oświecenie”.

* * *

Wymieniliśmy dwa zestawy dziesięciu właściwości, jakie powinien posiadać wadźra guru. Tak samo jak wtedy, gdy udajemy się do nieznanego miejsca potrzebujemy zaprzyjaźnić się z kimś, kto zna drogę i może nas do tego miejsca zaprowadzić, chcąc osiągnąć oświecenie, musimy wejść w kontakt z guru, który posiada konieczne właściwości, aby nas tam zaprowadzić.

Sakya Pandita powiedział: „Nawet grzebiąc krowę czy byka, dokładnie sprawdzamy i rzucamy monetę, aby zobaczyć czy dobrze robimy, o ile bardziej ostrożni powinniśmy być szukając oświecenia, sprawdzając dokładnie i polegając na właściwym guru?”.

Doszliśmy do części poświęconej właściwościom, jakie powinien posiadać uczeń. Ważne jest, aby właściwe nauki były udzielane właściwemu uczniowi — z odpowiednimi właściwościami, w przeciwnym razie niepewne jest, czy nauka przyniesie pożytek, czy też nie.

Właściwości, jakimi powinien wykazywać się uczeń zawarte są w dwóch częściach: ogólne właściwości ucznia — ucznia na stopniowej ścieżce do oświecenia — oraz właściwości dla zaawansowanego, wyjątkowego ucznia, to znaczy praktykującego tantrę.

Ogólne właściwości:

- Uczeń powinien być bezstronny i unikać tendencyjności. To jest najważniejsze.
- Uczeń powinien być dyskretny, inteligentny oraz wnikliwy. Jeśli uczeń jest tępy i nie rozumie tematu nawet kiedy słyszy go po raz setny, nie ma większego sensu nauczanie takiej osoby. Dla uczniów z wyostrzoną inteligencją, czy też dyskryminującą uważnością, wszystko staje się nauczycielem, ponieważ wiedzą oni o co należy zadbac, a co należy porzucić. Dla tępych, naiwnych i ograniczonych umysłowo uczniów, tworzenie związku guru-uczeń jest niczym celowe szukanie niższych światów, ponieważ nie są w stanie we właściwy sposób o niego dbać. Posłużmy się przykładem, aby bardziej wyjaśnić ten punkt.

W czasach Pana Buddy, wielcy ofiarodawcy zwykli zapraszać Buddhę wraz z jego Arawakami na obiad i w zwyczaju leżało udzielanie nauk po obiedzie. Najstarszy mnich zwykł siadać na poduszce i wygłaszać nauki. Pewnego razu najstarszym był mnich, który nie posiadał żadnej wiedzy, usiadł na poduszce powtarzając w kółko, „Niewiedza jest cierpieniem”, odnosząc te słowa do siebie. Pozostali myśleli, że ignorancja jest przyczyną cierpienia i rozmyślali nad tym, że wszelkie cierpienie jest wynikiem ignorancji. W konsekwencji, osiągnęli wyzwolenie. To pokazuje jak ważnym jest posiadanie inteligencji.

- Nie tylko bezstronnym, równym wobec wszystkich i inteligentnym powinien być uczeń, ale również powinien wykazywać się żywym zainteresowaniem. Jest to bodajże najważniejsza właściwość, ponieważ jeśli uczeń nie jest entuzjastycznie nastawiony, przypomina to udzielanie nauk strachowi na wróble; nie zatrzyma on nauk w umyśle. Tak jak powiedział wielki gesze Kadampy, „Nie ma sensu dawać nauk tym, których to w ogóle nie interesuje. Nie ważne jak wiele nauk zostanie udzielonych, nie mają one żadnej wartości. Możesz prowadzić konia do wodopoju, ale nie zmusisz go do picia. Nawet jeśli wepchniesz mu głowę do wody, jedynie otrząśnie się z tej niewielkiej ilości, jaka go zmoczyła”.

Oto więc trzy główne właściwości, jakie powinien posiadać uczeń.

Właściwości tantrycznego ucznia:

Pięćdziesiąt strof oddania dla guru zawiera niezbędne nauki samego Wadžradhary a przekazane w streszczonej formie przez Ashwagoszę. Innymi słowy, nauki te zostały właściwie dane przez Wadžradharę w ten sam sposób, w jaki *Pudża Guru* czerpie swoje źródło w tantrach. Każda strofa pochodzi z tantr i zawiera ich esencjonalne znaczenie.

- Uczeń powinien znajdować radość w pozytywnych czynach i w medytacji.
- Uczeń powinien zawsze pokazywać szacunek wobec swojego guru. Jest to niezwykle ważne. Mówi się „zawsze”, co znaczy, przez cały czas. Nie znaczy to, że kiedy twój guru mówi tobie jakąś historię, szanujesz go, a kiedy cię beszta, nie okazujesz mu szacunku. Musisz go szanować zawsze, przez cały czas, tak jak Jetsun Milarpa zawsze szanował Marpę, nie ważne co by się stało.
- Uczeń powinien zawsze wykazywać się silnym oddaniem oraz składać ofiary bóstwu medytacyjnemu i zawsze praktykować metodę jogi tego bóstwa. Jakikolwiek inicjacje byśmy przyjęli, nie powinniśmy ustawać w jej praktyce do końca życia. Geshe Potowa powiedział, że kiedy zaangażujemy się w praktyki tantryczne, nie powinniśmy w tym przypominać jedzącego psa. Jeśli dasz psu kawałek mięsa, połknie go od razu w całości bez chwili cieszenia się nim i będzie czekał na następną porcję. Nie możemy się w ten sposób zachowywać. Przyjąwszy inicjację, powinniśmy wykonywać związaną z nią praktykę troskliwie i pełni radości.

Uczniowie, którzy odznaczają się tymi właściwościami są naprawdę dobrymi uczniami.

Właściwości, które stanowią o tym, czy dany uczeń jest złym uczniem przypominają te, którymi powinien wykazywać się guru, za którym nie powinniśmy podążać. Uczeń powinien być współczujący. Nie powinien być skłonny do gniewu, ani wykazywać sadystrycznych poglądów czy też braku wiary w guru lub bóstwa medytacyjne.

Na tym kończy się przedstawianie właściwości, jakich powinniśmy szukać u guru oraz właściwości ucznia, który za nim podąża. Następnie omówiony zostanie fragment mówiący o tym, jak uniknąć braku szacunku wobec guru oraz jak ten szacunek w sobie rozwijać.

Wyróżnić tutaj można dwie części: jak porzucić brak szacunku oraz jak rozwijać szacunek.

ROZSZERZONE WYJAŚNIENIE TEGO JAK BYĆ ODDANYM WOBEC GURU

Wyzbycie się poczucia braku szacunku

Wyzbycie się poczucia braku szacunku dzieli się na cztery części:

- a) jak nie umniejszać i nie wyszydzać swojemu guru,
- b) niezaprzątanie umysłu swojego guru,
- c) niewidoczne konsekwencje wynikające z braku szacunku wobec własnego guru,
- d) podsumowanie znaczenia wszystkich tych strof.

Wyzbycie się pogardy i lekceważenia

a) Nieumniejszanie guru omówione jest w dwóch częściach: ogólnej (Strofa 10) oraz szczegółowej (Strofa 11 i 12).

Ogólne nauki

(10)

Jeśli będąc uczniem takiego chroniącego cię guru, żywisz do niego w sercu pogardę, owocem tego będzie ciągle cierpienie równe temu jakbyś lekcewał wszystkich Buddhów.

Jeśli będąc wadźra uczniem, świadomie umniejszasz swojemu wadźra guru — temu, który udzielał tobie inicjacji, nauczał cię tantrycznych praktyk oraz przekazywał ci tantryczne ślubowania — będziesz musiał doświadczać nieustannego cierpienia. Dlaczego? Ponieważ umniejszanie swemu guru jest równoznaczne umniejszaniu wszystkim Buddhów.

W ten sam sposób co składanie ofiar zaledwie pojedynczej porze w skórze swojego guru przynosi niewyobrażalną ilość zasługi równoznaczną składaniu ofiar Buddhom trzech okresów czasu. Również każdy negatywny czyn wobec własnego guru jest poważnym przewinieniem.

W jaki sposób umniejszamy własnemu guru? Kiedy wypowiadamy słowa typu „Pozbawiony jest dobrej moralności”, „Brakuje mu pełnej entuzjazmu wytrwałości”, „Jest skąpy” lub „Jest porywczy”, tworzymy ten sam rodzaj negatywnej karmy — umniejszanie oznacza pogardzanie, uwłaczanie, i tak dalej.

Geshe Potowa rzekł, „W zdegenerowanych czasach uczniowie w zaszczytny sposób będą uwłaczać własnemu guru” — będą przy tym grzeczni. Wydaje się nie być w tym nic złego, lecz wciąż jest to uwłaczaniem.

Kiedy Atisha przybył do Tybetu tak powiedział do miejscowej ludności, „Wszystkie większe i pomniejsze urzeczywistnienia rozwijają się w oparciu o guru, ale ponieważ wy Tybetańczycy widzicie w swym guru jedynie zwyczajną osobę, nie zdołacie rozwinąć żadnych urzeczywistnień”.

Także Geshe Potowa powiedział, że powinniśmy skrupulatnie badać potencjalnego guru zanim ustanowimy z nim związek. Niemniej, raz wzięwszy go za naszego guru, powinniśmy pielęgnować właściwe oddanie wobec niego. Nawet jeśli udawałby niewykształconego, nie można mu umniejszać, a wręcz przeciwnie, powinno rozwijać się wobec niego czyste oddanie. Ponieważ prawo przyczyny i skutku jest nieuniknione, jeśli zachowujemy się w taki sposób, w przyszłości spotkamy takich guru jak Mandziusri czy Buddha Maitreja. Niesie to za sobą nieskończone korzyści.

Pewnego razu Wadźrapani spytał Guru Buddھے Siakjamuniego, „Jakie są negatywne konsekwencje umniejszania swojemu guru?” Zdziwiony tym zapytaniem Buddha Siakjamuni odpowiedział, „Oh, Wadźrapani, proszę nie pytaj mnie o to! Jeśli miałbym wymienić wszystkie te konsekwencje, ludzie, bogowie, a nawet nieustraszeni bodhisattwowie umarliby z przerażenia. Niemniej, jeśli przygotujesz się, rozwijając wielką odwagę przed słuchaniem, mimo, że negatywne konsekwencje umniejszania guru są niezmierzone, streszczę kilka z nich dla ciebie”. Skutki lekceważenia guru są tak trudne do zniesienia, że samo przedstawienie ich przerażyło samego Wadźrapaniego.

Szczególne wyjaśnienie

(11)

Jeśli jesteś na tyle głupi, aby pogardzać własnemu guru, padniesz ofiarą chorób zakaźnych oraz tych, spowodowanych szkodliwymi duchami i umrzesz (z powodu straszliwej śmierci) spowodowanej przez demony, plagi lub truciznę.

Niewidocznym skutkiem jest odrodzenie się w piekle. Tutaj jedynie wymienione zostały widoczne konsekwencje. Jeśli umniejszasz własnemu guru, będziesz cierpieć z powodu

zaraźliwych chorób i umrzesz w wyniku działania innych istot, takich jak ukąszenia węży lub atak tygrysa. Innym rodzajem śmierci, która może nastąpić w wyniku pogardzania własnym guru jest wtrącanie się sił demonicznych, nieuleczalne choroby i trucizny. Jak zostało powiedziane, „Żyjący w złudzeniu i pełni ignorancji ludzie, którzy gardzą własnym guru umrą z powodu takich chorób”. To oznacza, że nawet ci, którzy odznaczają się małą wiedzą, nie będą pogardzać własnym guru; jedynie wielcy ignoranci będą tak czynić.

(12)

Zginiesz z powodu (nikczemnych czynów) królów lub ognia, z powodu trujących węży, wody, wiedźm lub złoczyńców, szkodliwych duchów, dzikich, a następnie odrodzisz się w piekle.

W konsekwencji umniejszania własnemu guru możesz zostać stracony przez króla lub umrzeć w wyniku ukąszenia przez węża, utonięcie lub napadnięcie przez bandytów. Będąc w ten sposób pozbawionym życia, odrodzisz się w wielkim piekle. Źródłem wiedzy o tych konsekwencjach jest *Tantra Wielkiego Hewadźry*.

Powstrzymywanie się od poważnego niepokojenia własnego guru

b) Niezaprzatanie umysłu swojego guru.

(13)

Nigdy nie zaprzataj umysłu własnemu guru. Jeśli okażesz się na tyle głupi, że tak uczynisz, z pewnością odrodzisz się w piekle.

Nigdy nie powinienes zaprzatać świętego umysłu własnego guru, ani ciałem, ani mową, ani też umysłem. Lecz, jeśli w wyniku wielkiej ignorancji, czy ograniczenia umysłu, uczynisz w ten sposób, odrodzisz się we wielkich pieklach, ze wszystkich stron będąc palonym przez płomienie. Źródłem tego stwierdzenia jest *Tajemna Tantra Poznania Zdobnego Księżyca* [*Secret Ornamental Moon Spot Tantra*], jeden z wielkich tantrycznych świętych tekstów.

Również wiele sutr jasno mówi o tym, że nie powinienes nawiązywać przyjaźni z tymi, którzy wciąż lekceważą własnego guru; nie powinienes nawet pić z nimi wody. Jeśli zadajesz się z takimi osobami, twe święte samaja ulegną degeneracji i, nieważne jak bardzo byś się starał, nie będziesz w stanie osiągnąć żadnych duchowych mocy.

Wyjaśnienie niezauważonych, złych konsekwencji

c) Niewidoczne konsekwencje wynikające z braku szacunku wobec własnego guru.

(14)

O jakichkolwiek przerażających pieklach by nie nauczano, takich jak Avici, Piekle Nieznośnego Cierpienia, jasno mówi się, że ci, którzy żywią pogardę wobec własnego guru, zostaną tam (przez bardzo długi czas).

Widocznymi skutkami są te złe rezultaty, które widzisz w życiu; niewidocznymi są te, których musisz doświadczyć w przyszłych żywotach. Ta strofa odnosi się do tych drugich.

Wielkie piekło Avici, Piekło Nieznośnego Cierpienia [tyb. *rab-tsor*, ogromne gorąco], Piekło Bez Chwili Wytchnienia — najgorsze piekło, jak zostało opisane w naukach sutr. Uczniowie, którzy umniejszają własnemu guru, odrodzą się w tym piekle i zostaną tam przez bardzo długi czas.

Jedna z wielkich tantr, *Tantra Ozdoby Esencji Wadźry*, mówi, że nie ważne jakby się starali — rezygnując w nocy ze snu i z jedzenia podczas dnia, nawet prze całe eony — uczniowie, którzy gardzą własnym guru, nie będą w stanie osiągnąć duchowych mocy, nie będą nawet mieli pomyślnych snów, a ich praktyka stanie się przyczyną odrodzenia w piekle. Takie właśnie są niektóre z konsekwencji umniejszania własnemu guru.

Rdzenna Tantra Heruki [*Demchog Tsa Gyü*], mówi, że nie ważne jak bardzo by się starali, nie otrzymają inicjacji, nie wejdą do mandali i nie będą w stanie zaangażować się w tantryczne praktyki, uczniowie mający bardzo słaby związek ze swoim guru — tj. ci, którzy lekceważyli go — nie będą w stanie osiągnąć żadnych duchowych mocy.

Rdzenna Tantra Guhyasamaji, mówi że — jeśli właściwie rozwijają oddanie wobec wadźry guru, poprawnie otrzymują inicjacje i praktykę — nawet uczniowie, którzy dopuścili się pięciu natychmiastowych negatywności¹, najpoważniejszych z negatywnych uczynków, mogą osiągnąć oświecenie w ciągu jednego życia, podczas gdy ci, którzy nie stworzyli żadnych negatywności, ale z głębi własnego serca lekceważyli swojego guru, nigdy nie osiągną niczego, nie ważne jak by praktykowali.

Lama Tsong Khapa powiedział, że „*Pięćdziesiąt strof oddania dla guru* zostało napisane specjalnie dla uczniów, którzy pobierają dogłębne nauki od jakiegokolwiek guru znajdującego się w pobliżu, ale nie rozwijają oddania do żadnego z nich. Ze swego wielkiego współczucia, Aczarja Ashwagosha podsumował co tacy uczniowie powinni robić, aby pomóc im tym samym zrozumieć właściwie ich zobowiązania”.

¹[istnieje] *pięć bliskich natychmiastowych negatywności* (skt. *anantarjasabhaḡaḡ*; tyb. *nye-la'i - tsam-med*) — pięć działań, które są podobne do *pięciu natychmiastowych negatywności*, które powodują odrodzenie w piekle, ale niekoniecznie w następnym życiu. Są to: 1) seksualne wykorzystanie własnej matki, która jest też *arhatem*; 2) zabicie *bodhisattwy*, którego przeznaczeniem jest zostać *Buddhą*; 3) zabicie *arja*, który jeszcze nie dotarł do stanu *arhata*; 4) kradzież własności *sanghi*; 5) zniszczenie *stupy*.

Inny święty tekst mówi, że jeśli nie uważasz nauczyciela, od którego słyszysz choćby pojedynczą strofą nauk, za swojego guru, będziesz się odradzał po stokroć jako pies lub jako istota żywiąca się ciałem swojej własnej matki.

Tak więc wielki Tilopa tak rzekł do Naropy, „Ze wszystkich tych powodów powinienes ćwiczyć się w rozwijaniu właściwego oddania dla guru”.

Wielki lama z tradycji Kagyu pewnego razu powiedział, że jeśli pozwolisz, aby światło bijące od twego zagorzałego szacunku padnie na świętą fizyczną formę twego guru, rzeka wadźry inspiracji i błogosławieństw będzie płynąć. Inny wielki lama powiedział, że jeśli próbujesz medytować na pustkę bez modlenia się do swojego guru, jesteś niczym jaskinia odwrócona tyłem do słońca — niemożliwe jest, aby światło oświetliło jej wnętrze. Innymi słowy, jeśli medytujesz na pustkę bez prośb wysyłanych do swego guru, twoja praktyka nie przyniesie ci urzeczywistnienia i nie będziesz w stanie trafić w samo serce swej przywiązanej do jaźni „ja” ignorancji.

W swej *Uttaratantrze*, Buddha Maitreja powiedział, że możesz urzeczywistnić pustkę jedynie wówczas, kiedy okazujesz głęboki szacunek swojemu guru. Pewnego razu uczniowie Gampopy spytali go, jak osiągnął urzeczywistnienie mahamudry. Odpowiedział, „Kiedy byłem w stanie przez cały czas utrzymywać w umyśle mojego guru Milarepę, wtedy urzeczywistniłem mahamudrę”.

W podobny sposób, Jetsun Milarepa powiedział, że ponieważ guru jest kwintesencją wszystkich Buddhów, jeśli widzisz go w jego prawdziwej formie dharmakaji, spontanicznie i bez żadnego wysiłku otrzymasz całą inspirację i błogosławieństwa wszystkich Buddhów.

Myślę, że wystarczy cytatów, które wyjaśniają te kwestie; rozmyślajcie nad nimi dokładnie.

Streszczenie

d) Podsumowanie znaczenia wszystkich tych strof.

(15)

Więc włóż całe serce w to, aby nigdy nie umniejszać swojemu tantrycznemu mistrzowi, który nie pokazuje na zewnątrz własnej mądrości ani cnót.

Jest jasne, że w żadnej sytuacji nie powinniśmy pogardzać wadźra guru. Rezultaty takiego postępowania są oczywiste. Jak zostało wspomniane wyżej, lama Tsong Khapa powiedział, „*Pięćdziesiąt strof oddania dla guru* składa się z cytatów samego Buddy Wadźradhary, które zostały streszczone w tej książce dla tych uczniów, którzy szukają nowych guru ale nie rozwijają właściwego oddania do żadnego z nich. Aby pomóc takim uczniom, ostrzec ich oraz uchronić przed najgorszymi konsekwencjami pogardzania własnym guru i łamania związku guru-uczeń, Aswagosha napisał tę książkę”.

Kiedy Sadaprarudita po raz pierwszy rozwinął oddanie dla swego guru Dharmodgaty, znajdował się na najwyższej ścieżce nagromadzenia, ale kiedy rozwinął właściwe oddanie dla guru, był w stanie osiągnąć siódmy poziom bodhisattwy w ciągu siedmiu lat — co, według sutry, jest rzeczą niemożliwą. Niemniej, jego wielkie oddanie dla guru pozwoliło mu na to.

Jak powiedział Wadźradhara, powinniśmy modlić się o to, aby nie oglądać — choćby w snach — lub słyszeć o tych uczniach, którzy złamali związek guru-uczeń.

Tym kończymy nasze rozważania na temat strof dotyczących wyrzeczenie się braku szacunku wobec guru. Te dotyczące tego jak rozwijać szacunek są następujące.

Jak okazywać szacunek

Rozwijanie szacunku dla guru posiada osiem części:

- a) Ofiarowanie rzeczy materialnych
- b) Postrzeganie go jako Buddھے
- c) Podążanie za jego słowami
- d) Opiekowanie się jego rzeczami i ludźmi, którymi jest otoczony
- e) Oczyszczanie tymczasowego zachowania
- f) Ofiarowanie własnego ciała, mowy i umysłu
- g) Wyzbycie się dumy
- h) Nie działanie w zgodzie z własnymi zachciankami

Dzięki takiemu zarysowi nauk właściwie je zrozumiemy. Posiadający wyostrzoną inteligencję są w stanie zrozumieć esencję całego tekstu zaledwie polegając na spisie treści.

a) Składanie ofiar materialnych dzielimy na cztery części:

- (i) składanie ofiar w celu oczyszczenia nieposzanowania
- (ii) ofiarowanie samych siebie i wszystkiego co posiadamy
- (iii) słuszność czynienia takich ofiar
- (iv) jak rozwijać czyste samaja każdego dnia

Dawanie prezentów

Dawanie prezentów, by powstrzymać poczucie braku szacunku

(i) składanie ofiar, aby oczyścić nieposzanowanie

(16)

*(Jeśli z braku uważności nie okazałeś szacunku) własnemu guru, z czcią
złóż mu ofiarę i szukaj przebaczenia. Wówczas w przyszłości takie krzywdy
jak plagi nie spotkają ciebie.*

Jeśli, z powodu naszych wszechogarniających złudzeń i lekkomyślności, rozwinęliśmy lub okazaliśmy brak szacunku wobec własnego guru, powinniśmy mu składać ofiary z pełnym szacunku umysłem i gestami — cokolwiek ofiarowujemy, powinniśmy ofiarować obydwoma rękoma. Naśladując tym samym naszych wielkich mistrzów, którzy byli uczeni i wykwalifikowani w tej dziedzinie. Wiele możemy się od nich nauczyć. Obserwując wielkich mistrzów, nie powinniśmy być zbyt zaniepokojeni, jeśli chodzi o sposób, w jaki recytują oni mantry, itd., do tego stopnia, w jak czysty sposób zachowują się przed własnymi guru.

Również ofiary, jakie składamy w celu oczyszczenia nieposzanowania i prosimy o wybaczenie powinny być ładne i atrakcyjne — rzeczy dobrej jakości, które lubimy. Jeśli poprawnie to robimy i prosimy o wybaczenie, w przyszłości nie będziemy cierpieć z powodu chorób zakaźnych ani żadnych innych konsekwencji, jakie wymieniliśmy wyżej.

Aby pokazać, że nie zmyśla tego, w komentarzu, lama Tsong Khapa cytuje *Długi Komentarz Paramadya* jako źródło tej metody przeciwdziałania efektom zachowania pozabawionego szacunku.

Sposób, w jaki dajemy wszystko co posiadamy

(ii) ofiarowanie wszystkiego co mamy

(17)

*Uczono, że dla guru, któremu zaprzysięgłeś samaja (który w wizualizacji
jest jednym z twoim bóstwem medytacyjnym), powinienesz chętnie
poświęcić własną żonę, dzieci a nawet własne życie, mimo, że nie jest to
łatwe. Czy trzeba mówić tu o przemijającym bogactwie?*

Znajduje się w tej strofie tybetański termin, *dam-tsig lobpyn*, samaja guru — guru, któremu zaprzysięgliśmy samaja — guru, którego uważasz lub wizualizujesz za nieodłącznego od twojego bóstwa. Na przykład, jeśli praktykujesz Jamantakę, guru uważasz za

nieoddzielnego od ciała, mowy i umysłu Jamantaki. To jest twój samaja guru. Oczywiście tak samo dzieje się w przypadku każdego bóstwa, na które praktykujesz, takie jak Awalokiteśwara. Powinniśmy ofiarować samaja guru własną żonę, dzieci i całe życie. Tak więc, jeśli musimy składać tego typu ofiary, które tak trudno ofiarować, aby praktykować szczodrość, jaki jest sens mówienia o naszym zmieniającym się bogactwie?

Źródłem tego stwierdzenia jest *Samputa Tantra*.

Poprawność takiego ofiarowania

(iii) słuszność składania takich ofiar

Teraz bardziej szczegółowo omówimy słuszność drugiego ofiarowania, aby udowodnić, że nie jest bez znaczenia, posiada dogłębne znaczenie postulował je sam Wadžradhara.

(18)

(Tak praktyka ofiarowania) jest w stanie doprowadzić żarliwego ucznia do Stanu Buddy jeszcze w tym życiu, który w innym przypadku byłby trudny do osiągnięcia nawet w przeciągu niezliczonych milionów kalp.

Słuszność czynienia takiego ofiarowania polega na tym, że czyste oświecenie, tak trudne to urzeczywistnienia, można osiągnąć w przeciągu stu lat tego życia tych zdegenerowanych wieków dzięki czystemu związkowi z wadźra guru.

Rdzenna Tantra Kalaczakry jasno pokazuje, że nie ważne jak wiele ofiar składałbyś Trzem Klejnotom w ciągu milionów kalp lub jak dobroczynny nie byłbyś wobec czujących istot, wciąż nie jesteś w stanie osiągnąć oświecenia w przeciągu jednego życia, ale jeśli właściwe i czyste oddanie wobec guru, nie łamiąc go, możesz osiągnąć oświecenie w tym życiu.

Sposób ochrony trzech samaja

(iv) jak rozwijać czyste samaja każdego dnia

(19)

Zawsze utrzymuj samaja. Zawsze czyn ofiarowania oświeconym. Zawsze czyn ofiary swojemu guru, ponieważ jest równy wszystkim Buddhom.

Jest tutaj kilka punktów, więc omówimy je osobno.

„Zawsze utrzymuj samaja” oznacza, że pierwsze samaja dane swemu guru, który przekazał ci inicjację określonego bóstwa jest ciągłym przebywaniem w jodze tego bóstwa.

„Zawsze czyn ofiarowania Buddhom” oznacza ciągle czynienie ofiarowań Buddhom, takim jak Wadźrasattwa itd., aby skompletować gromadzenie zasługi. Są cztery rodzaje ofiarowań — zewnętrzne, wewnętrzne, ofiarowanie takości oraz tajemne ofiarowanie — i powinieneś nieustannie czynić te ofiarowania, wizualizując je jako bezkresne niczym przestrzeń i tym samym skompletować nagromadzenie zasługi.

„Zawsze czyn ofiarowania własnemu guru” oznacza ciągle czynienie ofiarowań swojemu guru, ponieważ jako przedmiot gromadzenia zasługi, jest on równy wszystkim Buddhom.

(20)

Ci, którzy pragną osiągnąć niewyczerpywalny stan ciała mądrości Buddy powinni dawać swemu guru cokolwiek uznają za przyjemne, od najbardziej błahych przedmiotów do tych o najwyższej jakości.

Samo słowo „niewyczerpywalne” nie posiada tutaj precyzyjnego znaczenia, ale dzięki jego życzliwości, lama Tsong Khapa wyjaśnił je. Oznacza, że osiągniemy dharmakaję, która jest niewyczerpywalna niczym przestrzeń; nieskończona. A więc mówi, że uczniowie, którzy pragną osiągnąć ten niewyczerpywalny stan powinni czynić swemu guru materialne ofiarowania — od najdrobniejszych do największych. Co więcej, guru, aby pomóc rozpuścić płonące pożądanie, powinien zaakceptować te rzeczy.

(21)

Dawanie (swemu guru) jest tym samym co czynienie bezustannych ofiarowań wszystkim Buddhom. Dzięki temu gromadzona jest zasługa. A dzięki temu powstaje najwyższe osiągnięcie (Stanu Buddy).

Czynienie ofiarowań swojemu guru jest bezustannym czynieniem ofiarowań wszystkim Buddhom. Tym samym gromadzimy zasługę, która przynosi najwyższe osiągnięcie oświecenia. Z uwagi na to, że urzeczywistniamy najwyższe osiągnięcie oświecenia, nie trzeba wspominać o wszystkich innych zwyczajnych potężnych osiągnięciach. Oczywiście, osiągasz je w ten sposób. Źródłem tych słów, jakie spisał Ashwagoszę są przeróżne tantry. Tak więc, skończyliśmy pierwszy z ośmiu podziałów rozwijania szacunku dla guru, dotyczący czynienia materialnych ofiarowań.

Postrzeganie guru jako istoty oświeconej

b) Postrzeganie swego guru jako Buddhę

Wyróżniamy tutaj dwa podpunkty:

- (i) uważanie go za Buddhę; oraz
- (ii) nie przechodzenie nad jego cieniem.

Główny temat

(i) uważanie go za Buddhę

(22)

Zatem, uczeń z dobrymi właściwościami współczucia, szczodrości, moralnej samokontroli oraz cierpliwości nigdy nie powinien rozróżniać pomiędzy guru i Buddhą Wadźradharą.

Na początku znajduje się opis dobrego ucznia, tego kto rozwinął właściwości wielkiego współczucia — korzeń ścieżki Mahajany — który utrzymuje rozwijanie czystej moralności i poświęcił swe własne ciało, mowę oraz umysł ku pożytkowi innych czujących istot. Uczeń, który wytrwale pracuje dla innych czujących istot, przestrzega trzech rodzajów moralności Mahajany i jest w stanie wytrzymać wszelkie trudności, jakie spotyka na ścieżce, powinien postrzegać własnego guru jako nieoddzielnego z samym Wadźradharą.

Jak rzekł Geshe Potowa, „Uczniowie, którzy uważają Wadźradharę za lepszego od ich własnego guru pozbawieni są możliwości zdobycia potężnych osiągnięć”.

A więc: jeśli praktykujemy jakąkolwiek medytację na bóstwo i wykonujemy wizualizację, uważając bóstwo medytacyjne i własnego guru oddzielnie, bóstwo, za bardzo wysoko postawione a guru za bardzo nisko postawionego, to z powodu tego wielkiego błędu, nie będziemy w stanie urzeczywistnić żadnych wielkich osiągnięć, nawet jeśli medytujemy przez sto lat. Z drugiej strony, jeśli medytujesz na nierozłączność medytacyjnego bóstwa i swojego guru, jest rzeczą niemożliwą, abyś nie urzeczywistnił żadnych wielkich osiągnięć.

Co więcej, Wadźradhara zapewniła nas, że guru jest jego własną emanacją. Powiedział, że w zdegenerowanych czasach, takich jak te, nie powinniśmy martwić się, że nie spotkaliśmy Wadźradhary, ponieważ w tych czasach zmanifestowałyby się jako wadźra guru. A więc, powinniśmy rozwijać zręczność rozpoznawania Wadźradhary jako naszego wadźry guru, ponieważ w ten właśnie sposób manifestuje on się w czasach takich jak te. Takie jest znaczenie tego tematu: uważania wadźra guru jako nierozłącznego od Wadźradhary.

Okazywanie szacunku nawet jego cieniowi

(ii) nie przechodzenie nad cieniem swego guru

(23)

Jeśli nie powinieneś przechodzić nawet nad cieniem własnego guru, ponieważ konsekwencje tego są równe zniszczeniu stupy, czy jest konieczność wspominania o nie przechodzeniu nad jego obuwem lub siedziskiem, (siedząc na jego miejscu lub jeżdżąc na jego koniu?)

Tekst mówi, że negatywność takiego czynu jest równa zniszczeniu stupy, co jest jedną z pięciu negatywności o natychmiastowym skutku. A jeśli negatywność nie przechodzenia nad cieniem wadźry guru jest tak poważna, oczywiście jest, że przechodzenie nad jego obuwem, matą lub poduszką lub używanie jego pojazdu, takiego jak koń, musi być o wiele gorsze.

Instrukcje mówiące o tym, aby nie przechodzić nad cieniem swojego guru zostały przekazane w tantrach przez Wadźradharę. Szczegółowy komentarz lamy Tsong Khapy dotyczący *Pięćdziesięciu strof, Spełnienie wszystkich oczekiwań*, zawiera wiele cytatów potwierdzające taką radę. Komentarz ten można znaleźć w pierwszym woluminie z osiemnastu, które składają się na zbiór prac Je Tsong Khapy [tyb. *Sung-bum*].

Robienie tego, co mówi guru

c) Teraz zajmujemy się trzecim podziałem dotyczącym rozwijania szacunku, działania w zgodzie ze słowami guru.

(24)

Rozsądni uczniowie powinni słuchać tego, co mówi ich guru z radością i entuzjazmem. Jeśli brak ci wiedzy lub zdolności, żeby robić to co mówi, wyjaśnij grzecznie dlaczego nie możesz.

Ta strofa mówi, że bardzo inteligentni uczniowie powinni słuchać słów, lub rozkazów swojego guru z przyjemnością lub błogością; powinni słuchać wszystkiego, co ma on do powiedzenia pełni entuzjazmu i zapału.

Kiedykolwiek mówi guru, słuchaj go z radością. Jeśli jesteś w stanie robić o co prosi, jeśli możesz działać w zgodzie z jego słowami, które powinieneś zaakceptować — rób to, lecz jeśli jest to nazbyt trudne, uprzejmie wyjaśnij na czym polega trudność. Nie ignoruj tego o co prosi, ale powiedz mu rozważnie dlaczego nie możesz tego zrobić.

Jeśli twój guru mówi ci, abys zrobił coś co czujesz, że jest przeciwko trzem typom moralności, możesz uniknąć robienia tego, ale wyjaśnij rozważnie bez emocji dlaczego.

Jedna z historii z *Dżatak* dotyczy wcześniejszego życia guru Siakjamuniego, kiedy urodził się jako bramiński uczeń. Brahmiński nauczyciel powiedział swoim uczniom, żeby rozeszli się i kradli dla niego. Tłumaczył to tym, że skoro wszechświat został stworzony przez Brahme, jeśli, jako synowie Brahmy, Brahmini biorą rzeczy, jest to mniejszą kradzieżą aniżeli sytuacja, w której syn weźmie rzeczy należące do swego ojca — skoro jest to jego własność, nie można nazwać tego kradzieżą. Niemniej, uczeń, który w następnym życiu stał się Buddhą, nie poszedł. Jego nauczyciel rzekł do niego, „Widocznie mnie nie lubisz”. Guru Siakjamuni odpowiedział, „Kradzież zawsze jest wbrew religii” i wyjaśnił inteligentnie na wiele sposobów dlaczego kradzież jest zła. Później został jednym z najlepszych uczniów swojego guru. Inteligencja stanowi o jednej z najwartościowszych właściwości, jakie może posiadać uczeń.

Na początku *Pudży Guru* czytamy, że przez cały czas powinniśmy szukać dobrych właściwości swojego guru, nie tylko jego wad i błędów. Dostrzegając jego właściwości, zdobędziemy wszystkie potężne osiągnięcia; dostrzegając jego wady, nie uda nam się to.

Lama Tsong Khapa powiedział, „Praktyka uczniów, którzy udają tylko, że słuchają nauk i medytują bez rozwijania czystego oddania wobec guru jest zaledwie echem; jest tak naprawdę niczym. Nie ma w niej potencjału, który mógłby przynieść jakikolwiek rezultat”.

Również, w swoim komentarzu do *Abhisamayalankary* Gjaltsab Rinpoche powiedział, „Słuchanie nauk bez rozwijania właściwego oddania wobec guru jest niczym zmienianie lekarstwa w truciznę; nie ma w tym potencjału, który mógłby przynieść dobry skutek”. Wszystko to ukazuje, że jeśli rozwijamy czyste oddanie wobec guru, na pewno osiągniemy urzeczywistnienie, jak zostało to zilustrowane na przykładzie historii o trzech uczniach Atishi — Dromtönpie, jego tłumaczu i sekretarzu; Amé Yangchub Rinchenie, jego kucharzu; oraz Gönpa Wangchug Gyeltsenie (Wielkim Neljorpie, lub Mahajoginie), który spędzał cały swój czas medytując — Atisha zamierzał przekazać mu nauki a on pozostawał w odosobnieniu. Tak więc Mahajogin pomyślał, „Spędzam cały swój czas w medytacji, kiedy inni wcale nie medytują. Musiałem mieć wysokie urzeczywistnienia”. Atisha był tego świadomy, więc zwołał ich wszystkich razem i sprawdził ich. Okazało się, że Dromtönpa posiadał najwyższe urzeczywistnienia, na drugim miejscu był Amé Yangchub Rinchen, a Mahajogin był ostatni. Przykład ten podkreśla znaczenie oddania wobec guru.

Pytanie: Tak więc, nie zawsze musimy robić to, co mówi nam guru?

Gen Rinpoche: Ashwagosha powiedział, że powinniśmy zawsze próbować czynić w zgodzie ze słowami naszego guru, ale jesteśmy z tego zwolnieni jeśli to, o co zostaniemy poproszeni jest bardzo ciężkie. W tym przypadku możemy wyjaśnić grzecznie dlaczego nie możemy tego zrobić. Jeśli twój guru prosi cię, abyś zabił człowieka — możesz odmówić. Guru Angulimali powiedział mu, że może osiągnąć wyzwolenie zabijając liczbę tysięcy ludzi w ciągu tygodnia i robiąc sobie różaniec z ich palców. Tak więc, nie musisz mieć wątpliwości — te wyjątki zostały wspomniane w *Lam-rim Chen-mo Jatakamala*, a źródłem tych rad jest Wadźradhara.

(25)

To od twójego guru pochodzą potężne osiągnięcia, wyższe odrodzenia i szczęście. Tym samym, szczerze wysilaj się, aby nigdy nie działać przeciw radzie swego guru.

Ta strofa mówi dlaczego powinniśmy podążać za słowami naszego guru — musimy działać w zgodzie z jego słowami, ponieważ wszystkie wielkie osiągnięcia, zarówno zwykłe jak i najwyższe, osiągamy wyłącznie poprzez poleganie na nim. W wyniku właściwego polegania na własnym guru osiągniemy powodzenie ludzi i bogów. To zdanie

pochodzi z jednej z tantr, *Hewadžra Tantry*. Ten tekst jasno mówi, że jeśli jesteś posłuszny słowom swojego guru, osiągniesz wszystkie potężne osiągnięcia i jeszcze w tym życiu otrzymasz pełne szczęście. Niemniej, przeciwdziałanie temu, co mówi jedynie sprowadzi cię do niższych światów, dlatego też lama Tsong Khapa mówi, że czynienie wbrew słowom własnego guru lub nie okazywanie szacunku jest wielką i poważną negatywnością.

Zgodnie z tantrą, mowa Buddy jest sambhogakają, więc jedno słowo guru jest równe jednej sambhogakaji. Dlatego też niezwykle negatywnym jest bycie nieposłusznym słowom guru.

Jak traktować rzeczy i swięta guru

d) Opiekowanie się rzeczami i swiętą swojego guru

(26)

Chroń własność swojego guru jak własnego życia. Szanuj w równej mierze bliskich (rodzinę) własnego guru, jak to czynisz w stosunku do niego samego. Ciepło odnoś się do tych, którzy go otaczają, jakby byli twoimi najbliższymi krewnymi. Przez cały czas myśl w ten sposób.

Powinieneś opiekować się własnością swojego guru we właściwy sposób — powinieneś troszczyć się o nie niczym o własne życie. Zanim Dromtönpa spotkał Atiszę, był uczniem innego guru. Nocą sprawował pieczę nad jego bydłem; za dnia przadł własnymi rękoma, stopami zmięczał skórę a dzieci swojego guru nosił na plecach. Kiedy spotkał Atiszę i powiedział mu o własnych wcześniejszych urzeczywistnieniach i zebranej zasłudze, Atisha rzekł, „Najwięcej zasługi zebrałeś, kiedy służyłeś tamtemu lamie”. Zatem my również powinniśmy szanować i służyć tym, którzy są najbliżej naszego guru — jego rodzinie, sługom i pomocnikom — ucząc się na przykładzie żywotów wielkich praktykujących, takich jak Jetsun Milarepa Dromtönpa. Kiedy Gyelwa Dromtönpa służył swemu guru w Kham, często leżał w błocie tak, aby żona jego guru mogła usiąść mu na plecach kiedy doiła krowy. Milarepa robił tak samo; żona Marpy, Dagmema, siedziała mu na plecach kiedy doiła krowy.

Także służących swojego guru powinieneś traktować w ten sam sposób w jaki traktujesz własnych ukochanych bliskich. „Przez cały czas myśl w ten sposób” oznacza, że musisz nieustannie nosić w umyśle tę ideę, aż stanie się niezwykle jasna.

Teraz możesz zrozumieć co geszie Tölungpa miał na myśli, kiedy powiedział, „Zdobynam większą zasługę dając jedzenie psu mojego guru Loby aniżeli zaprosiłbym wszystkich mnichów zachodniego Tybetu i ofiarował im ucztę”. Nazywano go Tölungpa, ponieważ żył w Tölung; przy wyświęceniu otrzymał imię Rinchen Nyingpo. Tak samo, Loba oznacza osobę z Lo; odnosił się do Kadampa Geshe Chengawy.

To nie żaden wymysł. *Rdzenna Tantra Guhyasamajy* jasno mówi, że większą zasługą jest złożenie ofiary jednej porze ciała twojego wadźra guru niż wszystkim Buddhom trzech okresów czasu. Jako, że twój guru reprezentuje wszystkich Buddhów, ta zasługa dalece prześciga wszystkie inne.

Jeśli zrobisz bardzo jasne, dokładne notatki podczas tych wykładów i będziesz je właściwie utrzymywał, będą stanowiły formę komentarza do *Pięćdziesięciu strof oddania wobec guru*. Ten komentarz jest niezwykle rzadki; najbardziej znanym jest ten należący do lamy Tsong Khapy. Tak więc jeśli zatrzymasz swoje notatki, będziesz miał drugi komentarz.

Oczyszczanie obecnego zachowania

e) Oczyszczanie tymczasowego zachowanie

Ta piąta część rozwijania szacunku wobec własnego guru dzieli się na trzy dalsze części:

- (i) uniknie złego zachowania,
- (ii) rozwijanie dobrego zachowania,
- (iii) unikanie innego złego zachowania w ogóle.

(i) unikanie złego zachowania ma dwie części: czego unikać w polu jego widzenia i czego unikać w zasięgu jego słuchu.

Eliminowanie niewłaściwego zachowania

Rada dotycząca tego co robić, kiedy znajdujemy się w polu widzenia guru

(27)

Nigdy nie siadaj na tym samym łóżku lub siedzeniu co twój guru, ani nie chodź przed nim. W trakcie nauk włosów nie powinieneś mieć zaplecionych w kok, nie powinieneś mieć przykrytej głowy, nosić głowy ani żadnej broni.

Nigdy nie dotykaj jego siedzenia zanim usiądzie lub kiedy chce usiąść na ziemi. Nie kładź rąk (dumnie) na biodrach, ani nie załamuj ich przed swoim guru.

Kiedy stoi nie powinieneś siedzieć na poduszce lub na materacu. Jeśli twój guru siedzi na gołej ziemi, nie powinieneś siedzieć na poduszce. Kiedy razem z własnym guru idziecie drogą nie powinieneś iść przed nim; on powinien iść pierwszy. Źródłem wszystkich tych punktów jest *Tantra Ozdoby Esencji Wadźry* [*Ornament of the Vajra Essence Tantra*].

W podobny sposób, nie powinieneś mieć włosów uczesanych w kok, ani w warkocz zawiązany wokół czoła w obecności swojego guru. Jeśli zamierzasz usiąść razem ze swoim guru na długim materacu, nie powinieneś przechodzić nad materacem zanim twój guru usiądzie; jeśli tak zrobisz, jest to wykroczenie i tworzysz tym samym negatywną karmę. Również nie powinieneś siadać z rękoma na biodrach, ani załamywać rąk w obecności guru.

(28)

Nigdy nie siadaj, ani nie pochylaj się, kiedy twój guru stoi, ani nie leż kiedy on siedzi. Zawsze bądź gotów wstać i służyć mu w jak najlepszy sposób.

Kiedy twój lama stoi, nie siadaj, ani nie kładź się. Nikt tego nie wymyślił; powiedział to sam Wadźradhara.

Zawsze powinieneś być bardzo szybki, aby robić co powie twój guru. Nie bądź leniwy, lecz aktywny w wykonywaniu takich zadań.

(29)

W obecności swojego guru nigdy nie rób takich rzeczy jak plucie, (kaszlanie, ziewanie bez zakrywania twarzy). Nigdy nie wyciągaj nóg kiedy siedzisz, ani nie chodź tam i z powrotem przed swoim guru; oraz nigdy nie sprzeczasz się.

Nie powinieneś pluć, dłużyć w nosie ani smarować przed własnym guru. Nie powinieneś wyciągać nóg kiedy siedzisz przed nim. Nie chodź beczynnym pełnym arogancji w jego obecności, ani nie kłóć się z innymi.

(30a)

Nigdy nie masuj, ani nie pocieraj własnych kończyn. Nie śpiewaj, nie tańcz, ani nie graj na żadnym instrumencie (innymi niż przeznaczonym dla celów religijnych).

Nie powinieneś pocierać swych kończyn i stóp przed własnym guru, tak samo, jak nie powinieneś załamywać rąk. Nie śpiewaj, ani nie tańcz przed nim, ani nie graj na żadnym instrumencie chyba, że podczas ceremonii religijnej. To niektóre z rzeczy, jakich nie powinieneś robić w polu widzenia swego guru.

Rada dotycząca tego jak postępować w zasięgu słuchu guru

(30b)

*I nigdy nie pozwalaj sobie na czczą paplaninę (i nie mów zbyt głośno)
w zasięgu słuchu swojego guru.*

Reszta tej strofy mówi, że nie powinieneś plotkować w zasięgu głosu swojego guru, gdzie może on usłyszeć twe frywolne i czcze gadanie.

Te przypomnienia, aby ograniczyć takie złe zachowanie i złe nawyki w zasięgu wzroku swojego guru pochodzą z *Tantry Ozdoby Esencji Wadźry* [*Ornament of the Vajra Essence Tantra*] oraz z *Tantry Wyjaśniającej Różaniec Wadźry* [*Vajramala Guhyasamaja Explanation Tantra*].

Właściwe zachowanie

(ii) rozwijanie dobrego zachowania

(31)

*Kiedy twój guru wchodzi do pokoju, wstań i pochyl lekko głowę.
Siedz w jego obecności z szacunkiem.
Nocą, nad rzeką, lub w niebezpiecznych rejonach, (kiedy pozwoli ci na to
twój guru) możesz kroczyć z przodu.*

Jeśli siedzisz, wstań kiedy zauważysz swojego guru. Kiedy siedzisz, rób to niezwykle skromnie, gdyż niechlujne zachowanie odzwierciedla twój nieposkromiony umysł. Jeśli jabłoń ugina się pod ciężarem owoców, wszystkie jej gałęzie wiszą w dół; podobnie, kiedy twój umysł jest poskromiony, twoje zachowanie jest bardzo spokojne. Spróbuj zachowywać się jak najlepiej potrafisz przed swoim guru i nie pokazuj swojej niespokojnej natury.

Strofa 27. pouczała, że nie powinieneś chodzić przed swoim guru, ale ta strofa stanowi wyjątek.

Jeśli podróżujesz w niebezpiecznych rejonach, możesz iść pierwszy; w takich okolicznościach twój guru nie powinien iść pierwszy. Z tego samego powodu możesz także iść przed nim nocą. Podobnie, kiedy pieszo przechodzisz przez rzekę, powinieneś iść pierwszy, aby sprawdzić głębokość i ewentualne niebezpieczeństwo. Ta rada także pochodzi z *Tantry Ozdoby Esencji Wadźry* [*Ornament of the Vajra Essence Tantra*].

Kiedy sprawdzasz słuszność takich nauk, powinieneś być w stanie odnaleźć je u Wadźradhary. Jeśli możesz to zrobić, nie ma potrzeby szukania żadnego innego źródła, tak jak śledzisz rzekę do jej źródła, nie możesz znaleźć jej innego pochodzenia.

Uczenie się innego sposobu, aby wyeliminować niewłaściwe zachowanie

(iii) unikanie innego złego zachowania w ogóle

(32)

W bezpośredniej obecności guru, rozważny uczeń nie powinien siedzieć ze skrzyżowanymi nogami czy opierać się niedbale o filar, itd. Nigdy nie strzelaj palcami (nie baw się palcami, ani nie czyść paznokci).

W obecności swojego guru inteligentni uczniowie pełni dyskrekcji właściwie siedzą, nie w żaden arogancki, czy niechlujny sposób. Nie powinni oni też opierać się o filary ani ściany.

Co więcej, nie wyłamuj sobie palców, itd.

Najwyższa istota, która to powiedziała to Ashwagosha, który cytował Wadźradharę w *Tantrze Ozdoby Esencji Wadźry* [*Ornament of the Vajra Essence Tantra*] jako poparcie dla swojego twierdzenia.

Szczególne fizyczne i słowne akty oddania

Szczególne fizyczne akty oddania

f) Ofiarowanie ciała, mowy i umysłu

(33)

Kiedy myjesz swemu guru stopy lub ciało, osuszając je, robiąc masaż lub goląc go, poprzedzaj takie czyny trzema pokłonami i to samo zrób kiedy skończysz. Wtedy zajmij się sobą.

Zanim obmyjesz swojemu guru stopy, wykąpiesz jego ciało lub obetniesz mu włosy, ofiaruj trzy pokłony. Kiedy skończysz, ofiaruj trzy kolejne. Po tym możesz zająć się własnymi potrzebami.

Szczególne słowne akty oddania

(34)

*Jeśli zajdzie potrzeba zwrócenia się do twego guru imieniem, dodaj po tym tytuł „Wasza Obecność” [Your Presence]
Aby rozwinąć szacunek wobec niego w innych, inne zwroty pełne zaszczytu także mogą być użyte.*

Następnie mamy do czynienia z ofiarowaniem mowy.

Kiedykolwiek wypowiesz imię swojego guru, nie zostawiaj go 'gołym'. Na przykład, kiedy go cytujesz powiedz, „Słyszałem to z ust wielkiego, świętego”.

Pabongka Rinpocze powiedział, że używamy samego imienia naszego guru nazbyt zwyczajnie, bez chwały ani zaszczytu, i że czuł się bardzo niekomfortowo, kiedy słyszał imię swojego własnego guru w ten sposób wypowiedane. Dlatego też kiedy cytujemy naszego lama powinniśmy powiedzieć coś w stylu, „Słyszałem to z jego promienistych, świętych ust”.

W komentarzu, lama Tsong Khapa mówi, „Na przykład, jeśli imię guru to Rinchen Dorje, powinieneś powiedzieć, 'Mój drogocenny Pan Rinchen Dorje mówił o tym i powiedział' ”. Mówiąc to, zyskując uwagę innych, są pełni czci wobec twego guru”.

Podobnie, w swoim komentarzu do *Winaja Sutry*, Aczarja Gunaprabha powiedział, że kiedykolwiek używasz imienia nauczyciela, który udzielił ci ślubowań, powinieneś powiedzieć, „Z jego wielce promienistych ust”.

Zatem powinniśmy działać w zgodzie z następującą krótką historią. Pewnego razu lama Tsong Khapa dawał nauki nad miejscem gdzie później został wzniesiony klasztor Sera, kiedy Khädrub Rinpocze przyszedł, aby go spotkać po raz pierwszy. Spytał mniszki tam mieszkającej, gdzie można znaleźć Czcigodnego Tsong Khapę. Nie odpowiedziała od razu, ale weszła do środka, umyła usta, zapaliła kadzidło i odpowiedziała, „Nic nie wiem o imieniu, które właśnie powiedziałaś, ale jeśli masz na myśli mojego Czcigodnego Łaskawego Guru, Jego Obecność Je Tsong Khapa przebywa tam”. Khädrub-je był pod ogromnym wrażeniem spokojnego zachowania tej mniszki i powiedział, że tak właśnie ci, którzy naprawdę przestrzegają winaji powinni czynić.

Zatem, kiedy wspominasz imię swojego guru w obecności innych, aby obudzić w nich szacunek dla twojego guru, dodaj zaszczytny tytuł przed i po jego imieniu.

g) Wyzbywanie się dumy

Teraz przejdziemy do siedemnastego podziału dotyczącego rozwijania szacunku wobec swojego guru, który mówi o wyeliminowaniu arogancji. Dzieli się on na trzy części:

- (i) porzucanie arogancji kiedy przyjmujesz polecenia swego guru;
- (ii) porzucanie arogancji kiedy słuchasz mowy guru, itd.; oraz
- (iii) wyeliminowanie arogancji ze wszystkich czynów.

Porzucanie dumy poprzez wykonywanie poleceń [guru]

- (i) porzucanie arogancji, kiedy przyjmujesz polecenia od swego guru

(35)

*Kiedy pytasz swego guru o radę, na początku ogłoś dlaczego przyszedłeś.
Z dłońmi złożonymi przy sercu słuchaj, co do ciebie mówi i nie pozwól,*

aby twój umysł błędził. Wówczas kiedy ci już powie, powinieneś odpowiedzieć, „Zrobię dokładnie, jak powiedziałeś”.

Najpierw sprawdź szczerłość swojego życzenia pracy dla swego guru oraz zdolność, aby to zrobić. Podejdź do niego ze złożonymi rękoma i z czcią spytaj go, „Czy mogę służyć Ci pomocą?” Kiedy poprosi cię, abys coś zrobił, słuchaj tego co mówi bez arogancji i ze złożonymi rękoma. Kiedy skończy mówić powiedz, „Uczynię, jak powiedziałeś”.

(36)

Po zrobieniu tego, co powiedział ci twój guru, powiedz mu co jak się z tego wywiązałeś, używając grzecznych i łagodnych słów. Jeśli zdarzy ci się ziewać lub kaszleć (odchrząkiwać lub śmiać się w jego obecności), zakryj usta dłonią.

Kiedy się uśmiechniesz lub zaśmiejesz w obecności swego guru, zakryj usta chusteczką lub dłonią. Jeśli musisz splunąć, powinieneś wolno wyjąć chusteczkę.

Kiedy skończysz robić to o co cię prosił, pobożnie złoż dłońe i powiedz, „Skończyłem”. Również tego źródłem jest *Tantra Ozdoby Esencji Wadźry* [*Ornament of the Vajra Essence Tantra*].

Porzucenie dumy poprzez słuchanie religijnych nauk

(ii) wyzbycie się arogancji, kiedy słuchamy wykładów, itd.

(37)

Jeśli pragniesz otrzymać konkretne nauki poproś trzykrotnie z dłońmi złożonymi razem, klękając przed guru na prawym kolanie. Podczas wykładu siedź pokornie pełen szacunku, mając na sobie odpowiednie ubranie, które jest skromne (i czyste, bez żadnych ozdób, klejnotów czy kosmetyków).

Słuchając nauk, powinieneś być uważny, ubrany stosownie, siedzieć skromnie i zwracać uwagę na własne zachowanie. Prosząc o wyjątkowe nauki, uklęknij na prawym kolanie i, ze złożonymi rękoma, wyraż trzykrotnie swą prośbę.

Wszystkie najwyższe istoty osiągnęły urzeczywistnienie dzięki rozwijaniu właściwego oddania wobec guru; ponieważ my również chcemy osiągnąć urzeczywistnienie, powinniśmy także wiedzieć o tych rzeczach.

Podobnie, jak wielkie istoty w przeszłości — Milarepa, Dromtönpa, Khädrub Rinpoce, Geshe Chengawa i wielu innych — rozwinęli właściwe oddanie wobec guru, służyli swym guru przez całe życie i osiągnęli wysokie urzeczywistnienie, tak my powinniśmy naśladować te wielkie istoty i rozwijać właściwe oddanie wobec guru, jak zostało to wyjaśnione przez Wadžadhare.

W *Lam-rim Chen-mo*, Je Rinpoce wyjaśnił, jak praktykować guru jogę. Najpierw udowadniamy sobie, że guru jest Buddhą poprzez logiczne rozumowanie i różne cytaty, tym samym stając się całkowicie przekonanymi, że nasz guru naprawdę jest Buddhą. Następnie, widząc, że nasz guru jest Buddhą, ale w aspekcie bóstwa, na które praktykujemy, nasza praktyka guru jogi będzie skuteczna. Jeśli spróbujemy praktykować bez tego rozpoznania nie będziemy w stanie niczego osiągnąć.

Tak więc, skoro wszyscy miłujemy siebie samych i nikt z nas nie chce cierpieć, powinniśmy naprawdę wykonywać pozytywne działania. A jeśli cenimy Milarepę, powinniśmy próbować go naśladować i sposób, w jaki rozwinął oddanie wobec guru. Milarepa rozwinął właściwe oddanie dla guru, którym był Marpa, ten podobnie uczynił wobec swoich guru, w szczególności Naropy, a ten z kolei wobec Tilopy, a Dromtönpa wobec Atishi. Aby naprawdę to uszanować, powinniśmy czytać święte teksty, które mówią o oddaniu wobec guru. Wówczas kiedy praktykujemy, medytacja w kontekście właściwego oddania wobec guru, współzależnie, nasze urzeczywistnienie zwiększy się niczym wchodzący w pełni księżyc. Ra Lotsawa powiedział, „Podczas ostatecznego upadku doktryny, mimo wielu praktykujących, niewielu urzeczywistni rezultat, ponieważ będą ubodzy w potrzebne umiejętności. Jedynie ci, którzy rozwijają doskonałe oddanie dla guru, bóstwa oraz obrońców Dharmy będą w stanie tego dokonać”.

A zatem, kiedy prosimy naszego guru o nauki, powinniśmy podejść do niego spokojnie, ukłęknać na prawym kolanie, złożyć ręce i poprosić trzykrotnie. Także, w jego obecności, powinniśmy być właściwie ubrani — w czyste ubranie, bez żadnych ozdób i upiększania siebie.

Porzucanie dumy dzięki ogólnym zasadom zachowania

(38)

W jakikolwiek sposób służysz swojemu guru lub okazujesz mu szacunek, nie powinno być w tym arogancji. Zamiast tego powinieneś być niczym nowo poślubiona panna młoda, skromna, i spokojna.

Również jakiegokolwiek ofiary składamy naszemu guru jako okazanie szacunku, nie możemy czynić tego z aroganckim umysłem. W jego obecności powinniśmy przez cały czas być spokojni, bez arogancji. Powinniśmy działać przyzwoicie i nie rozglądać się zbyttnio. Tekst mówi, że powinniśmy być niczym młodo poślubiona panna młoda, która wstydliwie kłania się i jest niezwykle cicha, i skromna.

(39)

W obecności guru, który naucza cię ścieżki, pozbądź się kokieterii i zakłamania. Jeśli chodzi o chwalenie się przed innymi tym co zrobiłeś dla swego guru, analizuj własne sumienie i zaprzestań takich działań.

Powinieneś badać swą własną inteligencję i próbować unikać takich działań. Również, kiedy idziesz razem ze swoim guru, jeśli idziesz tuż za nim istnieje ryzyko nadeptnięcia na jego cień, co jest bardzo złe. Także, jeśli idziecie razem, możesz iść za szybko i wyprzedzić go. Zatem, kroczyć przy nim lekko wycofany w niezwykle zręczny sposób.

Nie angażowanie się na własną rękę w pracę

h) Nie czynienie w zgodzie z własnymi życzeniami

To ósma i zarazem ostatnia część dotycząca rozwijania szacunku wobec guru. Wyróżniamy tutaj cztery rzeczy, których nie powinniśmy robić samemu, lecz zyskać na to zgodę guru:

- (i) Kiedy pracujesz dla pożytku innych — na przykład, kiedy zamierzasz otrzymać inicjację lub nauki — postaraj się o zezwolenie swojego guru.
- (ii) Zwróć swemu guru wszystkie ofiary, jakie przez to otrzymasz.
- (iii) Unikaj zabierania ofiar i otrzymywania szacunku ze strony innych, na przykład pokłonów lub błogosławieństwa dłonią, przed swoim guru — z twojego punktu widzenia, jako guru, musisz unikać takich rzeczy, ale z punktu widzenia twoich uczniów, oni powinni to robić.
- (iv) Okazywanie szczególnego fizycznego szacunku.

Otrzymywanie pozwolenia na zaangażowanie się w altruistyczność działalność

(40)

Jeśli zostaniesz poproszony o przeprowadzenie konsekracji, inicjacji do ceremonii ofiarowania mandali lub ognia albo zebrania uczniów i wygłoszenia mowy, nie możesz tego zrobić kiedy twój guru przebywa gdzieś w pobliżu, dopóki nie otrzymasz jego wcześniejszego pozwolenia.

Jeśli twój guru przebywa gdzieś w pobliżu, nie powinieneś robić żadnych konsekracji ani pudży ognia dla innych, ani udzielać inicjacji, itd., bez jego wcześniejszej zgody.

Zwrot tego, co otrzymałeś dzięki angażowaniu się

(41)

Jakiegokolwiek ofiary otrzymasz dzięki wykonywaniu takich rytuałów jak (konsekracja znana jako) „otwieranie oczu”, powinieneś ofiarować wszystko dla guru. Kiedy weźmie zdawkową część, z resztą możesz zrobić cokolwiek chcesz.

Powinieneś ofiarować swemu guru wszystko co otrzymasz z przeprowadzania konsekracji, udzielania inicjacji itd. Weźmie małą część a tobie odda resztę, z którą możesz zrobić co zechcesz.

W dzisiejszych czasach w Tybecie nie było większego lamy niż Pabongka Rinpocze. Otrzymał wszystkie nauki linii Nyingma Öser Tretog Dorje. Linia jakiegokolwiek nauk, jakie słyszymy dzisiaj od Kyabje Ling Rinpocze i Kyabje Trijanga Rinpocze pochodzi od Pabongka Rinpocze. Jest zarówno ojcem jak i monarchą. Nie ma lamy ani arystokraty, który nie czcił go jako swego guru. Kiedy ludzie mówią o lamie Dorje Chang, mają na myśli Pabongka Rinpocze.

Nie akceptowanie oddania [płynącego] od innych w obecności [swego] guru

(42)

W obecności swego guru uczeń nie powinien działać jako guru w stosunku do własnych uczniów a oni nie powinni traktować go jako swego guru. Zatem przed własnym guru zakaz swoim uczniom okazywania tobie szacunku, w formie wstawania kiedy wchodzisz i składania pokłonów.

Unikaj otrzymywania ofiar przed własnym guru.

Nie powinieneś czynić z uczniów swego guru swoich własnych uczniów ani udzielać im inicjacji bez jego pozwolenia.

Jeśli, w obecności twojego guru, twoi uczniowie wstają przed tobą, składają pokłony albo przychodzą po błogosławieństwo, zakaz im tego robić i każ im usiąść.

Fizyczne zachowanie, które jest sposobem okazywania ogromnego szacunku

(43)

Zawsze kiedy czynisz ofiary swemu guru lub kiedy on ofiarowuje coś tobie, rozważny uczeń (ofiarowuje i) przyjmie to używając obydwu rąk z lekko pochyloną głową.

Okazywanie szczególnego fizycznego szacunku oznacza, że cokolwiek ofiarowujesz lub otrzymujesz od swego guru powinieneś użyć obydwu rąk, nie jednej. Jest to rodzaj zachowania, które powinien pielęgnować doskonały uczeń. Wśród zgromadzenia uczniów, ofiarowanie *khataku* jedną ręką jest dowodem na to, że nie słyszałeś *Pięćdziesięciu strof oddania dla guru*.

Omówienie

(44)

Bądź pilny we wszystkim co robisz, (gotowy i) uważny, aby nigdy nie zapomnieć własnego samaja. Jeśli któryś z uczniów źle się zachowa, popraw go w przyjazny sposób.

Powinieneś utrzymywać śluby i samaja, nie łamiąc żadnego z nich, będąc uważnym i gotowym przez cały czas, próbując przestrzegać sposobów zachowania przepisanych przez Wadźradhare.

Jeśli z powodu niewiedzy wadźrabrat lub wadźrasiostra — uczeń, z którym otrzymałeś tę samą inicjację, razem lub osobno — złamie ślubowanie lub samaja, we współczuciu i miłości powinieneś spróbować coś zrobić, aby ta osoba uniknęła w przyszłości takiego zachowania. Powinieneś uważać wadźrabraci lub wadźrasiostry za bliższych niż twoi krewni.

Wyjątek

(45)

Jeśli z powodu choroby nie jesteś w stanie fizycznie pokłonić się przed swoim guru i musisz robić to, co normalnie byłoby zakazane, nawet bez jego jawnego pozwolenia, nie poniesiesz z tego powodu żadnych negatywnych konsekwencji jeśli masz pozytywny umysł.

Jeśli spytamy, czy musimy rozwijać rodzaj zachowania, o którym mówi *Pięćdziesiąt strof* przez cały czas, czy są sytuacje kiedy nie musimy tego robić, wymienić można kilka wyjątków. Niemniej, umniejszanie guru i przeszkadzanie jego umysłowi do nich nie należą. Nigdy nie możemy tego robić.

Jest kilka szczególnych wyjątków w przypadku chorego ucznia, który jest za słaby, aby się podnieść, ale którego umysł jest pozytywny: nie wymaga się, aby stał lub czynił pokłony ani prosił swego guru o pozwolenie, aby nie robić tych rzeczy. Może okazać szacunek w umyśle.

Podsumowanie sposobu, w jaki należy być oddanym

(46)

Czy jest konieczność mówić jeszcze o czymś? Rób wszystko co sprawi przyjemność twemu guru i unikaj wszystkiego co mogłoby mu się nie spodobać. Bądź pilny w obydwu rzeczach.

Podsumowując, powinniśmy spróbować robić te rzeczy, które sprawiają, że nasz guru jest szczęśliwy i zadowolony z nas a unikaj robienia rzeczy, które sprawiają, że nasz guru jest nieszczęśliwy i niezadowolony z nas.

(47)

*„Wielkie osiągnięcia pochodzą z robienia tego, co lubi twój guru”.
Powiedział to sam Buddha Wadźradhara. Wiedząc o tym, spróbuj sprawić przyjemność swemu guru jak tylko potrafisz, wszystkimi czynami ciała, mowy i umysłu.*

Dlaczego tak bardzo podkreśla się od samego początku oddanie dla guru? Ponieważ wszystkie zwyczajne i nadzwyczajne osiągnięcia są wynikiem rozwijania właściwego oddania dla guru, tj. przez sprawianie przyjemności swemu guru. Tak rzekł Wadźradhara. Wiedząc o tym, jak tylko możemy — tzn. ciałem, mową i umysłem — rozwijaj czyste oddanie dla guru i spraw, aby był z ciebie zadowolony.

Czas na wyjaśnienie jak być pełnym oddania

(48)

Kiedy uczniowie przyjęli schronienie w Trzech Klejnotach i rozwinęli czystą motywację oświecenia, powinni otrzymać ten tekst, aby wziąć go do serca i nauczyć się, jak porzucić własny arogancki upór i iść w ślady za swym guru wzdłuż ścieżki prowadzącej ku oświeceniu.

Jeśli doskonali uczniowie — ci z czystym umysłem i intencją — przyjmują schronienia a następnie idą w ślady swego guru, to poprowadzi ich on do oświecenia. *Pięćdziesiąt strof oddania dla guru* zostało napisanych w formie modlitwy tak, abyśmy mogli je w wciąż recytować, a tym samym wiedzieć, co rozwijać a co wyeliminować, aby we właściwy sposób podążać za naszym guru.

Jak być odpowiednim naczyniem po otrzymaniu odpowiednich wyjaśnień

(49)

Studiując wstępnie wymagane treningi oddania dla guru — i stopniową ścieżkę, wspólną dla sutr i tantr, staniesz się odpowiednim naczyniem, aby utrzymać czystą Dharmę. Wtedy możesz otrzymać tantryczne nauki. Po otrzymaniu właściwych inicjacji, recytuj głośno czternaście rdzennych ślubowań i zachowaj je szczerze w sercu.

Jak mówi strofa 48, ten tekst został napisany szczególnie dla uczniów odznaczających się dwoma dobrymi właściwościami przyjęcia schronienia i ślubowań bodhicitty i którzy naprawdę przestrzegają zobowiązań związanych z obydwoma tymi praktykami: schronienia i bodhicitty.

Następnie uczniowie, którzy studiowali lam-rim i *Pięćdziesiąt strof* oraz działali w zgodzie z nimi, stali się uczniami, którzy dojrzeli do praktyki tantrycznej. Zatem, powinni otrzymać inicjacje, studiować poziomy i ścieżki tantry, znać doskonale czternaście głównych tantrycznych przewinień, pozostać ich świadomymi — ucząc się ich na pamięć i prosić swoich guru o nauki tego dotyczące.

Pokrótkce, powinniśmy rozwijać rodzaj zachowania, który sprawia, że nasz guru jest zadowolony i szczęśliwy oraz unikać tego, które sprawia, że guru jest niezadowolony i nie-szczęśliwy. lama Tsong Khapa powiedział, że praktyka guru jogi to uważanie guru za Buddhę oraz widzenie bóstwa jako guru w formie bóstwa. Taka jest właśnie praktyka guru jogi; jeśli praktykujemy w ten sposób, praktyka będzie efektywna.

Jedynym sposobem, w jaki możemy osiągnąć wszystkie główne i pomniejsze dobre właściwości jest poleganie na własnym guru i uważanie go za Buddhę. Lama Tsong Khapa powiedział, że jeśli nie szanujemy własnego guru, nie ważne jak bardzo deklarujemy, że słuchamy nauk, medytujemy itd., niczego nie zdobędziemy cokolwiek byśmy robili.

Jedna z rdzennych tantr mówi, „Jestem posłuszny swoim guru, którzy są kwintesencją wszystkich Buddhów, Wadźradharą z natury — Wadźradharą w formie zwyczajnej istoty — i korzeniem wszystkich trzech obiektów schronienia”.

W podobny sposób, z tego samego tekstu pochodzi modlitwa, którą często odmawiamy:

Guru jest Buddhą, guru jest Dharmą,
Guru jest również kwintesencją całej Sanghi.
Guru jest stwórcą całego szczęścia.
Przed wszystkimi guru, kłaniam się (lub udaję się po schronienie, lub składam ofiary).

Obecnie, tego co chcemy to oświecenie, stan, który posiada wszystkie dobre właściwości i ani śladu jakiegokolwiek wady, niedociągnięć lub błędów. Aby to osiągnąć, musimy

podążać za przewodnictwem właściwego guru i nawet jeśli Buddha Wadžradhara miałby się zmanifestować teraz przed nami, nie powiedziałaby ni innego od tego, co nasz guru nam powiedział.

Rdzenna Tantra Hewadžry [*The Hevajra Root Tantra*] mówi, że nie ważne jak mocno próbujemy, aby znaleźć wielką błogość oświecenia, nie będziemy w stanie znaleźć tego jeśli nie będziemy podążać za przewodnictwem autentycznego guru.

Wszystkie te cytaty pochodzą z tantr; niczego nie wymyślam. Ale nie tylko w tantrach znajdujemy wiele cytatów, które dowodzą tego, że nasz guru jest Buddhą. Buddha powiedział, że sutry także o tym mówią. Na przykład, przed tym jak wszedł w paranirwanę, Pan Buddha udał się na szczyt góry na południu Indii, gdzie spotkał bodhisattwę zwanego Tongwa Dönden, który płakał i mówił, „Jakże szczęśliwi jesteście, że Buddha zmanifestował się na Ziemi, ale po twojej paranirwanie nie będziemy mieli Buddy”. Pan Buddha odrzekł na to, „Nie martw się. Będę się w przyszłości manifestował jako guru i opaci, i w tych czasach powinieneś być wystarczająco inteligentny, aby mnie wtedy rozpoznać”.

Tak więc słowa te nie są wymysłem, lecz autentycznymi słowami Buddy.

Zatem, jak mówi o tym strofa 49, powinniśmy zapamiętać czternaście głównych przewinień tantrycznych i zapisać je w swoich umysłach tak, abyśmy ich nie zapomnieli. Jeśli nie jesteś w stanie zaprzestać łamania rdzennych ślubowań, przyjmowanie inicjacji staje się niczym celowe stwarzanie przyczyny, w wyniku której odrodzimy się w piekle. Lamowie nie powinni udzielać inicjacji ani tantrycznych nauk uczniom, którzy nie mogą utrzymać tych ślubowań.

Sam Wadžradhara powiedział, „Nie możesz utrzymać mleka lwicy w glinianym garnku — mleko skwaśnieje a garnek rozleci się na kawałki. W podobny sposób, nauki Jogi Najwyższej Tantry nie powinny być przekazywane niedojrzałym uczniom, żeby nie odrodzili się w nędznych okolicznościach”.

Jeśli słuchasz z uwagą *Pięćdziesięciu strof*, będziesz dojrzałym uczniem dla tantry, jeśli nie jesteś nim już teraz i rozpoznasz znaczenie poznania czternastu głównych przewinień oraz chronienia siebie przed nimi.

3. Podsumowanie wyjaśnień

(50)

Jako, że nie popełniłem błędu (dodawania mojej własnej interpretacji) kiedy pisałem ten tekst, niech będzie on nieskończonym pożytkiem dla wszystkich uczniów, którzy będą podążać za swym guru. Dzięki niezmiernie zasłudze, jaką zebrałem w ten sposób, oby wszystkie czujące istoty szybko osiągnęły Stan Buddy.

Końcowe uwagi lamy Tsong Khapy

Ofiarowanie zasługi

Oto zakończenie tekstu. Wielki Ashwagosha powiedział, że napisał ten komentarz z zamiarem przyniesienia pożytku wszystkim dojrzałym uczniom i ofiarował zasługę szybkiemu oświeceniu wszystkich czujących istot.

To pokazuje, że jest on wielkim bodhisattwą — dedykuje pozytywne czyny, jakie stworzył dobrobytowi wszystkich czujących istot. Właściwie, ofiarowanie zasługi płynącej z napisania komentarza wszystkim czującym istotom jest wyjątkową cechą buddyjskiej doktryny; wyjątkową cechą, której nie znajdziemy w niebuddyjskich tekstach.

W tekście pod tytułem *Chwała Tobie, O Wyjątkowy [Khye-par-phag-tö]*, autor pisze, „W twojej doktrynie, jakkolwiek zasługę stworzysz, ofiarowujesz wszystkim czującym istotom. Nie można tego znaleźć w zewnętrznych tekstach. Zatem, uważam, że jest to jedna z najwspanialszych cech twojej doktryny”.

Byłoby dobrze, gdybyś studiował ten tekst o różnicach między Buddhą a innymi nauczycielami, aby wzmocnić swoją wiarę w nauki Buddy.

Kolofon

Pięćdziesiąt strof oddania dla guru zostało przełożone na język tybetański przez wielkiego tłumacza Rinchena Dhangpo i wielkiego indyjskiego Panditę, Padmakarawarmę.

Nie istnieje żaden indyjski komentarz ale, jak zostało to już wspomniane wcześniej, wielki Tsong Khapa napisał obszerny komentarz, *Spełnienie wszystkich nadziei*, co zrobił na życzenie dwojga wielkich lamów Kagyu. Napisał także komentarz do Sześciu Jog Naropy na życzenie lamów Kagyu oraz obszerny komentarz do *dzog-czen* na życzenie wielkiego lamy Ningmy, Tashi Paldena.

Lama Tsong Khapa napisał komentarz do *Pięćdziesięciu strof* w Reting, gdzie napisał również *Lamrim Chen-mo*.

Otrzymałem przekaz i nauki dotyczące *Pięćdziesięciu strof* od Kyabje Trijanga Dorje Changa, który otrzymał je od Kyabje Pabongki, który z kolei otrzymał je od swojego rdzennego guru, a jego bezpośrednia linia biegnie aż do Wadźradhary.

Jeśli chcesz osiągnąć wglądy i urzeczywistnienie, podstawą jest oddanie dla guru. Jeśli słuchasz nauk dla wiedzy, niepotrzebne jest oddanie dla guru, ale jest to brama do praktyki i osiągnięcia.

Podczas sesji medytacyjnej, medytuj na oddanie dla guru. Pomiedzy sesjami czytaj teksty, takie, jak *Doskonałość Mądrości w Ośmiu Tysiącach Strof* [*Pradžniaparamita*], który opisuje rozwijanie przez Sadapraruditę oddania wobec Dharmodgaty, lub *Avatamsaka Sutrę*, która opisuje rozwijanie oddania przez młodego Sudhanę wobec wielu guru, włączając w to Mandziuśriego i Maitreję oraz jego późniejsze osiągnięcie oświecenia.

Powinieneś także czytać inne inspirujące przykłady praktyki oddania dla guru, takie, jak Naropy wobec Tilopy, Marpy wobec Naropy i Maitripy, Milarepy wobec Tłumacza Marpy, Dromtönpy wobec Atishi, Geshe Czakawy wobec Geshe Czengawy, Khädrub Rinpoczego wobec lamy Tsong Khapy i Sakya Pandity wobec Dragpy Gyaltsena, o których mówiłem wcześniej. Jest oczywiście również przykład oddania dla guru w związku Anandy z Guru Buddhą Siakjamunim.

Wglądy, jakie otrzymali poprzez rozwijanie oddania dla guru są opisane a ich imiona są ciągle wysławiane. Powinieneś rozwijać takie nastawienie: „Tak, jak ta, wielkie istoty rozwijały oddanie dla guru i osiągnęły urzeczywistnienie, obym i ja mógł naśladować ich osiągnięcia w tej praktyce”.

Powołując się na bardziej współczesny przykład, spójrzmy na to w jaki sposób Kyabje Trijang Dorje Chang rozwijał oddanie wobec swojego rdzennego guru Kyabje Pabongki Dechena Nyingpo, a także jego nauczyciela, kiedy był młodszy, geszie Losang Tsult[r]im, co jest opisane w jego autobiografii.

Kolofon do tego komentarza

Rdzenny tekst został skomponowany przez Ashwagoszę w I w. p.n.e, przetłumaczony na język angielski przez Sharpę Tulku, Khamlunga Tulku, Alexandra Berzina oraz Jonathana Landawę, i opublikowany przez Library of Tibetan Works and Archives w 1975 roku. Czcigodny Rinpocze geszie Ngałang Dhargjej przekazał ten komentarz podczas LTWA w Dharamsali, lipiec-sierpień 1976. Został on przetłumaczony przez Losanga Gyaltsena a następnie zredagowany przez Nicholasa Ribusha na podstawie swoich notatek z zajęć.

Zarys komentarza Lamy Tsong Khapy do *Pięćdziesięciu strof oddania dla guru*

1. Wprowadzenie do wyjaśnienia

1.1. Pokłon i zobowiązanie (strofa 1a.)

1.2. Zobowiązanie do przedsięwzięcia (strofa 1b.)

2. Prezentacja wyjaśnienia

2.1. Sposób, w jaki należy być oddanym wobec guru

2.1.1. Jak być oddanym w ogóle

2.1.1.1. Właściwy temat

2.1.1.1.1. KRÓTKIE WYJAŚNIENIE

2.1.1.1.1.1. Poprawność w okazywaniu oddania wobec guru (strofa 2.)

2.1.1.1.1.2. Jak należy okazywać oddanie

2.1.1.1.1.3.1. Ogólne nauki o tym jak być oddanym (strofa 3.)

2.1.1.1.1.3.2. Wyjątek (strofa 4.)

2.1.1.1.1.4. DLACZEGO WZAJEMNE SPRAWDZANIE SIĘ JEST KONIECZNE (strofa 6.)

2.1.1.1.1.5. Guru, na którym można polegać i którego należy unikać

2.1.1.1.1.6.1. Charakter tego, którego należy unikać (strofa 7.)

2.1.1.1.1.6.2. Charakter tego, któremu należy być oddanym (strofy 8. i 9.)

2.1.1.1.2. OBSZERNE WYJAŚNIENIE TEGO, JAK BYĆ ODDANYM WOBEC GURU

2.1.1.1.2.1. Wyzbycie się poczucia braku szacunku

2.1.1.1.2.1.1. Wyzbycie się pogardy i lekceważenia

2.1.1.1.2.1.1.1. Ogólne nauki (strofa 10.)

2.1.1.1.2.1.1.2. Szczególne wyjaśnienie (strofy 11., 12.)

2.1.1.1.2.1.1.1. Powstrzymanie się od poważnego niepokojenia guru (strofa 13.)

2.1.1.1.2.1.1.1.1. Objaśnienie niezauważonych, złych konsekwencji (strofa 14.)

2.1.1.1.2.1.1.1.1.1. Streszczenie (strofa 15.)

2.1.1.1.2.2. Jak okazywać szacunek

2.1.1.1.2.2.3. Dawanie prezentów

2.1.1.1.2.2.3.1. Dawanie prezentów, by powstrzymać poczucie braku szacunku (strofa 16.)

2.1.1.1.2.2.3.2. Sposób, w jaki dajemy wszystko co posiadamy (strofa 17.)

2.1.1.1.2.2.3.3. Poprawność takiego ofiarowania (strofa 18.)

2.1.1.1.2.2.3.4. Sposób ochrony trzech samaja (strofy 19., 20., 21.)

2.1.1.1.2.2.4. Postrzeganie guru jako istoty oświeconej

2.1.1.1.2.2.4.1. Główny temat (strofa 22.)

2.1.1.1.2.2.4.1. Okazywanie szacunku nawet jego cieniowi (strofa 23.)

2.1.1.1.2.2.5. Robienie tego, co mówi guru (strofy 24., 25.)

2.1.1.1.2.2.6. Jak traktować rzeczy guru i jego świętę (strofa 26.)

2.1.1.1.2.2.7. Oczyszczanie obecnego zachowania

2.1.1.1.2.2.7.1. Eliminowanie niewłaściwego zachowania

- 2.1.1.1.2.2.7.1.1. Rada dotycząca tego co robić, kiedy znajdujemy się w polu widzenia [swego] guru (strofy 27., 28., 29., 30a.)
- 2.1.1.1.2.2.7.1.2. Rada dotycząca tego jak postępować w zasięgu słuchu guru (strofa 30b.)
- 2.1.1.1.2.2.7.2. Właściwe zachowanie (strofa 31.)
- 2.1.1.1.2.2.7.3. Uczenie się innego sposobu, aby wyeliminować niewłaściwe zachowanie (strofa 32.)
- 2.1.1.1.2.2.8. Szczególne fizyczne i słowne akty oddania
- 2.1.1.1.2.2.8.1. Szczególne fizyczne akty oddania (strofa 33.)
- 2.1.1.1.2.2.8.2. Szczególne słowne akty oddania (strofa 34.)
- 2.1.1.1.2.2.9. Porzucenie dumy poprzez wykonywanie poleceń [guru] (strofy 35., 36.)
- 2.1.1.1.2.2.9.1. Porzucenie dumy poprzez słuchanie religijnych nauk (strofa 37.)
- 2.1.1.1.2.2.9.2. Porzucenie dumy dzięki ogólnym zasadom zachowania (strofy 38., 39.)
- 2.1.1.1.2.2.10. Nie angażowanie się na własną rękę w prace
- 2.1.1.1.2.2.10.1. Otrzymywanie pozwolenia na zaangażowanie się w altruistyczną działalność (strofa 40.)
- 2.1.1.1.2.2.10.2. Zwrot tego, otrzymałeś dzięki zaangażowaniu (strofa 41.)
- 2.1.1.1.2.2.10.3. Nie akceptowanie oddania [płynącego] od innych w obecności [swego] guru (strofa 42.)
- 2.1.1.1.2.2.10.4. Fizyczne zachowanie, które jest sposobem okazywania ogromnego szacunku (strofa 43.)
- 2.1.1.2. Omówienie (strofa 44.)
- 2.1.2. Wyjątek (strofa 45.)
- 2.1.3. Podsumowanie sposobu, w jaki należy być oddanym (strofy 46., 47.)
- 2.2. Czas na wyjaśnienie, jak być pełnym oddania (strofa 48.)
- 2.3. Jak być odpowiednim naczyniem po otrzymaniu odpowiednich wyjaśnień (strofa 49.)
- 3. *Podsumowanie wyjaśnień* (strofa 50.)
- 3.1. Końcowe uwagi lamy Tsong Khapy
- 3.2.1. Ofiarowanie zasługi
- 3.2.2. Kolofon

Ten szkic [Nauk] pochodzi z [dzieła] lamy Tsong Khapy, *Spełnienie Wszystkich Nadziei*, przetłumaczonego przez Gareth Sparham. Boston: Wisdom Publications, 1999.